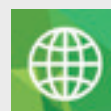

Ειδική έκθεση

Στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Τηλ. +352 4398-1

Email: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2015

Print	ISBN 978-92-872-2787-4	ISSN 1831-0826	doi:10.2865/658860	QJ-AB-15-011-EL-C
PDF	ISBN 978-92-872-2797-3	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/701221	QJ-AB-15-011-EL-N
EPUB	ISBN 978-92-872-2794-2	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/619656	QJ-AB-15-011-EL-E

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2015
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Printed in Luxembourg

Ειδική έκθεση

Στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4,
δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ)

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων και των ελέγχων συμμόρφωσης που αυτό διενεργεί επί συγκεκριμένων τομέων του προϋπολογισμού της ΕΕ ή επί συγκεκριμένων διαχειριστικών ζητημάτων. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά καθήκοντα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου ΙΙΙ, του οποίου προεδρεύει ο Karel Pinxten, Μέλος του ΕΕΣ, και το οποίο ειδικεύεται στους τομείς δαπανών που αφορούν τις εξωτερικές δράσεις. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο Karel Pinxten, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενος από τους Gerard Madden, Προϊστάμενο του ιδιαίτερου γραφείου του, και Mila Strahilova, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, Gérald Locatelli, Προϊστάμενο Μονάδας, Piotr Zych, επικεφαλής του κλιμακίου ελέγχου, Ruurd de Jong, ανώτερο ελεγκτή, Laetitia Cadet και Peter Kovacs, ελεγκτές.

Από αριστερά: G. Madden, R. de Jong, K. Pinxten, M. Strahilova, P. Zych, G. Locatelli.

Σημεία

Γλωσσάριο και συντομογραφίες

I-VI **Σύνοψη**

1-9 **Εισαγωγή**

1-3 **Η παράνομη υλοτομία αποτελεί παγκόσμιο πρόβλημα**

4-9 **Το FLEGT είναι η απάντηση της ΕΕ**

10-12 **Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου**

13-56 **Παρατηρήσεις**

13-34 **Η στήριξη των χωρών παραγωγής ξυλείας μέσω του FLEGT δεν ήταν επαρκώς σχεδιασμένη και στοχοθετημένη**

14-18 Η Επιτροπή προσδιόρισε ευρύ φάσμα πιθανών μέτρων

19-26 Η Επιτροπή δεν ανέπτυξε κατάλληλο σχέδιο εργασίας

27-34 Η Επιτροπή δεν έθεσε σαφείς προτεραιότητες όσον αφορά την εκ μέρους της παροχή βοήθειας

35-56 **Η στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας δεν ήταν επαρκώς αποτελεσματική**

36-43 Τα κύρια έργα που εξετάστηκαν ήταν προβληματικά

44-52 Βραδεία πρόοδος προς την κατεύθυνση της αδειοδότησης

53-56 Μη ικανοποιητικές διαδικασίες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

57-59 **Συμπεράσματα και συστάσεις**

Παράρτημα I — Εφαρμογή προγραμμάτων στο πλαίσιο του FLEGT, για τη διακυβέρνηση των δασών και το εμπόριο, κατά την περίοδο 2003-2013

Παράρτημα II — Κατάσταση ελεγχθέντων έργων

Παράρτημα III — Κατάσταση αξιολογήσεων έργων και εκθέσεων ROM

Παράρτημα IV — Διεθνής Διαφάνεια — Δείκτης Αντίληψης Διαφθοράς 2007-2013

Απαντήσεις της Επιτροπής

ΑΚΕ: Ομάδα χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού

ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης: Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης
Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης θέτει σε εφαρμογή ένα ευρύ φάσμα μέσων εξωτερικής βοήθειας που παρέχει η Επιτροπή, τα οποία χρηματοδοτούνται από τα ΕΤΑ και τον γενικό προϋπολογισμό.

ΓΔ Περιβάλλοντος: Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος

ΕΕ-FLEGT: Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο

ΕΜΓΕΣ: Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης

ΕΣΕΣ: Εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης

ΕΣΧ: Έγγραφο στρατηγικής ανά χώρα

ΕΤΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) αποτελεί το κύριο μέσο που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή ενισχύσεων στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας προς τις χώρες ΑΚΕ, καθώς και προς τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Η συμφωνία εταιρικής σχέσης που υπεγράφη στο Κοτονού στις 23 Ιουνίου 2000 για χρονική περίοδο 20 ετών («συμφωνία του Κοτονού») αποτελεί το πλαίσιο που διέπει τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ. Βασικός στόχος της είναι η μείωση και, τελικά, η εξάλειψη της φτώχειας.

ΜΑΣ: Μηχανισμός αναπτυξιακής συνεργασίας

ΜΚΟ: Μη κυβερνητικές οργανώσεις

MME: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

EFI: Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δασών (European Forest Institute)

FAO: Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ (Food and Agriculture Organization of the United Nations)

GIZ: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (Γερμανική Εταιρεία για τη Διεθνή Συνεργασία)

REDD+: Πρόγραμμα για τη μείωση των εκπομπών από την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών + Το πρόγραμμα του ΟΗΕ για τη μείωση των εκπομπών από την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών (Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation – REDD) προσδιορίζει ποσοτικώς το διοξείδιο του άνθρακα που αποθηκεύεται στα δέντρα, προσφέροντας κίνητρα στις αναπτυσσόμενες χώρες για να μειώσουν τις εκπομπές που οφείλονται στην αποψίλωση των δασών και να επενδύσουν σε λύσεις χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη. Το REDD+ επεκτείνεται πέρα από το ζήτημα της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών, και ενσωματώνει τον ρόλο της διατήρησης, της βιώσιμης διαχείρισης των δασών και του εμπλουτισμού των αποθεμάτων άνθρακα των δασών.

ROM: Παρακολούθηση βάσει αποτελεσμάτων (Results-oriented monitoring)

Το σύστημα ROM καθιερώθηκε από τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης το 2010 με σκοπό την ενίσχυση της παρακολούθησης, της αξιολόγησης και της διαφάνειας της αναπτυξιακής βοήθειας. Βασίζεται σε σύντομες, εστιασμένες, επιτόπιες αξιολογήσεις που διενεργούνται από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

SVLK: Ινδονησιακό σύστημα επαλήθευσης της νομιμότητας της ξυλείας (Sistem Verifikasi Legalitas Kayu)

I

Η παράνομη υλοτομία και το εμπόριο παράνομα υλοτομημένης ξυλείας αποτελούν χρόνια προβλήματα, παρά τις διεθνείς προσπάθειες που καταβάλλονται από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 για την καταπολέμησή τους. Προκαλούν περιβαλλοντική ζημία και απώλεια βιοποικιλότητας, έχουν αρνητικό αντίκτυπο στον βιοπορισμό των εξαρτώμενων από τα δάση πληθυσμών, οδηγούν σε στρέβλωση των αγορών, ενισχύουν τη διαφθορά και υπονομεύουν το κράτος δικαίου και τη χρηστή διακυβέρνηση.

II

Το 2003, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση πραγματευόμενη ένα σχέδιο δράσης σε επίπεδο ΕΕ για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT), με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης υλοτομίας και του συναφούς εμπορίου. Στόχος της πρωτοβουλίας FLEGT είναι να μειώσει την παράνομη υλοτομία παγκοσμίως μέσω, αφενός, της στήριξης της διακυβέρνησης των δασών στις χώρες παραγωγής ξυλείας και, αφετέρου, της μείωσης της κατανάλωσης παρανόμως υλοτομημένης ξυλείας στην ΕΕ. Ακρογωνιαίος λίθος αυτού του σχεδίου δράσης είναι η σύναψη διμερούς συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και της εκάστοτε χώρας που εξαγει ξυλεία, ήτοι της εθελοντικής συμφωνίας εταιρικής σχέσης (ΕΣΕΣ) για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο, η οποία δεσμεύει την οικεία συμβαλλόμενη χώρα να εμπορεύεται αποκλειστικά νομίμως υλοτομημένα προϊόντα ξυλείας. Βάσει των εν λόγω συμφωνιών, οι χώρες εξαγωγής αναπτύσσουν συστήματα επαλήθευσης της νομιμότητας των οικείων προϊόντων ξυλείας και νομιμοποιούνται να χορηγούν άδειες FLEGT εφόσον πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

III

Το Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον η Επιτροπή διαχειρίστηκε ορθά τη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT στις χώρες παραγωγής ξυλείας με σκοπό την αντιμετώπιση της παράνομης υλοτομίας. Το Συνέδριο συνάγει το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν διαχειρίστηκε επαρκώς τη στήριξη.

IV

Η στήριξη μέσω του FLEGT δεν ήταν επαρκώς σχεδιασμένη και στοχοθετημένη. Η Επιτροπή προσέγγισε το σχέδιο δράσης FLEGT με καινοτόμο τρόπο και όρισε τα πιθανά μέτρα που έπρεπε να ληφθούν. Ωστόσο, δεν διαμόρφωσε ένα κατάλληλο σχέδιο εργασίας με σαφείς στόχους, ορόσημα και ειδικό προϋπολογισμό. Μολονότι τα παραπάνω δεν ήταν εύκολο να καθοριστούν κατά την έναρξη της πρωτοβουλίας, έπρεπε τουλάχιστον να είχαν καθοριστεί κατά τα πρώτα χρόνια. Η χορήγηση βοήθειας δεν βασίστηκε σε σαφή κριτήρια, ενώ ο αντίκτυπος της ενίσχυσης εξασθένησε λόγω του μεγάλου αριθμού των συμμετεχουσών χωρών. Ο κανονισμός για την απαγόρευση των εισαγωγών παράνομα υλοτομημένης ξυλείας στην ΕΕ, ο οποίος συγκαταλεγόταν στα πιθανά μέτρα του σχεδίου δράσης του 2003, δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί πλήρως.

V

Η στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας δεν ήταν επαρκώς αποτελεσματική. Τα κύρια έργα που εξετάστηκαν, και τα οποία είχαν ως στόχο τη βελτίωση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης, δεν ευδοκίμησαν. Πολλά από τα έργα που υλοποιήθηκαν, μολονότι συνέβαλαν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά το ζήτημα της παράνομης υλοτομίας και στην ενίσχυση των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, παρακλύδονταν συχνά από προβλήματα. Παρότι έχουν περάσει πλέον 12 χρόνια από την παρουσίαση του σχεδίου δράσης, και μολονότι υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον για τις ΕΣΕΣ, δεν λειτουργεί ακόμη κανένα σύστημα αδειών FLEGT, ενώ δεν τηρήθηκαν ούτε οι διαδοχικές προθεσμίες που καθορίστηκαν για τη δημιουργία των συστημάτων αυτών. Η παρακολούθηση της προόδου κρίθηκε ανεπαρκής, κυρίως λόγω της έλλειψης πλαισίου λογοδοσίας, ενώ μη ικανοποιητική ήταν και η υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο.

VI

Στη συνέχεια της έκθεσης διατυπώνονται διάφορες συστάσεις για τη βελτίωση της διαχείρισης της πρωτοβουλίας στο μέλλον.

Η παράνομη υλοτομία αποτελεί παγκόσμιο πρόβλημα

01

Η παράνομη υλοτομία και το εμπόριο παράνομα υλοτομημένης ξυλείας αποτελούν χρόνια προβλήματα, παρά τις διεθνείς προσπάθειες που καταβάλλονται από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 για την καταπολέμησή τους. Προκαλούν περιβαλλοντική ζημία και απώλεια βιοποικιλότητας, έχουν αρνητικό αντίκτυπο στον βιοπορισμό των εξαρτώμενων από τα δάση πληθυσμών, οδηγούν σε στρέβλωση των αγορών, ενισχύουν τη διαφθορά και υπονομεύουν το κράτος δικαίου και τη χρηστή διακυβέρνηση. Στερούν τις κυβερνήσεις από τα έσοδα που προέρχονται από φυσικούς πόρους, παρεμποδίζοντας έτσι τη βιώσιμη ανάπτυξη σε ορισμένες από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου.

02

Η υλοτομία και το συναφές εμπόριο είναι παράνομα όταν η ξυλεία υλοτομείται, μεταφέρεται, αγοράζεται ή πωλείται κατά παράβαση της εθνικής νομοθεσίας. Ο παράνομος χαρακτήρας εξαρτάται, ως εκ τούτου, από την εθνική νομοθεσία που ισχύει στην εκάστοτε χώρα.

03

Λόγω του παράνομου χαρακτήρα των υπό εξέταση δραστηριοτήτων, η έκταση της παράνομης ξυλείας δεν είναι εύκολο να υπολογιστεί. Η αξία της παράνομης ξυλείας υπολογίζεται σε έως και 100 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ ετησίως¹, όμως οι εκτιμήσεις αυτού του είδους διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους. Ωστόσο, είναι ευρέως αποδεκτό ότι η παράνομη υλοτομία αποτελεί ενδημικό πρόβλημα σε πολλές από τις μεγάλες χώρες παραγωγής, και ιδίως στις χώρες με διαδεδομένη διαφθορά και εύκολη πρόσβαση στην αγορά.

Το FLEGT είναι η απάντηση της ΕΕ

04

Το 2003, η Επιτροπή, ανταποκρινόμενη στις διεθνείς ανησυχίες² σχετικά με τον αρνητικό αντίκτυπο της παράνομης υλοτομίας και του συναφούς εμπορίου ξυλείας, εξέδωσε πρόταση που αφορούσε σχέδιο δράσης σε επίπεδο ΕΕ για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT)³. Το FLEGT έχει ως στόχο να μειώσει την παράνομη υλοτομία παγκοσμίως μέσω της στήριξης της δασικής διακυβέρνησης στις χώρες παραγωγής ξυλείας, καθώς και μέσω της καταπολέμησης των εισαγωγών παράνομης ξυλείας στην ΕΕ. Πρόκειται για μια δέσμη μέτρων με στόχο την αντιμετώπιση του ζητήματος της παράνομης υλοτομίας και του συναφούς εμπορίου τόσο σε επίπεδο προσφοράς όσο και σε επίπεδο ζήτησης (βλέπε **πλαίσιο 1**). Το Συμβούλιο αναγνώρισε το σχέδιο δράσης ως ένα θετικό πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση του επείγοντος ζητήματος της παράνομης υλοτομίας και του συναφούς εμπορίου μέσω της συνεργασίας και του συντονισμού με τις χώρες κατανάλωσης και παραγωγής, τον ιδιωτικό τομέα και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς⁴. Το 2005, το Συμβούλιο ενέκρινε κανονισμό θέσπισης του συστήματος αδειών FLEGT για τις εισαγωγές ορισμένων προϊόντων ξυλείας προερχόμενων από χώρες με τις οποίες η ΕΕ έχει συνάψει εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης⁵.

- 1 Έκθεση του προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και της Ιντερπόλ με τίτλο «Green Carbon, Black Trade: Illegal Logging, Tax Fraud and Laundering in the World's Tropical Forests. A Rapid Response Assessment» (Πράσινο άνθρακας, μαύρο εμπόριο: Παράνομη υλοτομία, φοροδιαφυγή και νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στα τροπικά δάση του πλανήτη), 2012.
- 2 Το πρόγραμμα δράσης της ομάδας G8 για τα δάση, που εισήχθη τον Μάιο του 1998, λειτούργησε ως καταλύτης για τη διεθνή δράση κατά της παράνομης υλοτομίας. Οι συζητήσεις της G8 οδήγησαν σε σειρά διασκέψεων για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας και τη διακυβέρνηση (FLEG), υπό τον συντονισμό της Παγκόσμιας Τράπεζας, στην Ανατολική Ασία (Μπαλί, 2001), στην Αφρική (Γιαουντέ, 2003) και στην Ευρώπη (Αγία Πετρούπολη, 2005). Στις εν λόγω διασκέψεις συμμετείχαν κυβερνήσεις, εκπρόσωποι της βιομηχανίας, ΜΚΟ και ερευνητές, με σκοπό τη δημιουργία πλαισίων συνεργασίας μεταξύ των χωρών παραγωγής και κατανάλωσης.
- 3 COM(2003) 251 τελικό της 21ης Μαΐου 2003 με τίτλο «Η επιβολή της δασικής νομοθεσίας, η διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT) — Πρόταση για σχέδιο δράσης της ΕΕ».
- 4 Συμπεράσματα του Συμβουλίου 2003/C 268/01 (ΕΕ C 268 της 7.11.2003, σ. 1).
- 5 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2173/2005 του Συμβουλίου περί δημιουργίας εθελοντικού συστήματος αδειών FLEGT για τις εισαγωγές ξυλείας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΕ L 347 της 30.12.2005, σ. 1).

Σύνθεση του σχεδίου δράσης FLEGT της ΕΕ

«Τα ακόλουθα μέτρα του σχεδίου δράσης FLEGT έχουν ως στόχο να αυξήσουν τη ζήτηση των καταναλωτών για πιστοποιημένη, νομίμως υλοτομημένη ξυλεία: α) ενθάρρυνση του ιδιωτικού τομέα της ΕΕ να υιοθετεί πολιτικές αγορών που διασφαλίζουν ότι στις αλυσίδες εφοδιασμού τους εισέρχονται αποκλειστικά προϊόντα νόμιμης ξυλείας [...]. β) ενθάρρυνση των κρατών μελών της ΕΕ να υιοθετούν πολιτικές για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων βάσει των οποίων απαιτείται η πιστοποίηση της νομιμότητας όλων των προμηθευόμενων προϊόντων ξυλείας [...]. γ) αποτροπή της εισαγωγής παράνομης ξυλείας στην αγορά της ΕΕ μέσω της επιβολής του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία [...]. δ) θέσπιση μέτρων για την αποτροπή επενδύσεων σε δραστηριότητες που ευνοούν την παράνομη υλοτομία. [...]

Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα που αποσκοπούν στη στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών για την ανάπτυξη ικανοτήτων με σκοπό την παροχή νομίμως υλοτομημένης ξυλείας: α) παροχή τεχνικής και χρηματοδοτικής στήριξης από την ΕΕ για τη βελτίωση της διακυβέρνησης και την ανάπτυξη ικανοτήτων των κυβερνητικών και μη κυβερνητικών παραγόντων· β) στήριξη των προσπαθειών που καταβάλλουν οι χώρες παραγωγής ξυλείας για την καταπολέμηση της παράνομης ξυλείας αποτρέποντας την εισαγωγή παράνομης ξυλείας στην αγορά της ΕΕ βάσει διμερών εμπορικών συμφωνιών, των αποκαλούμενων εθελοντικών συμφωνιών εταιρικής σχέσης».

Πηγή: <http://www.euflegt.efi.int/documents/10180/118682/Introduction%20to%20FLEGT>

05

Ακρογωνιαίος λίθος του σχεδίου δράσης είναι η σύναψη διμερούς συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και της εκάστοτε χώρας εξαγωγής ξυλείας, ήτοι της εθελοντικής συμφωνίας εταιρικής σχέσης (ΕΣΕΣ) για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT), η οποία δεσμεύει αμφότερα τα μέρη να εμπορεύονται αποκλειστικά νομίμως υλοτομημένα προϊόντα ξυλείας. Βάσει των εν λόγω συμφωνιών, οι χώρες εξαγωγής καλούνται να αναπτύξουν συστήματα επαλήθευσης της νομιμότητας της ξυλείας. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι πληρούνται οι σχετικές απαιτήσεις, οι χώρες είναι επιλέξιμες για χορήγηση άδειας FLEGT. Παράδειγμα των διαδικασιών που απαιτούνται για την απόκτηση των αδειών και των συνακόλουθων αδειών εξαγωγής αναφέρεται στο σχέδιο δράσης (βλέπε **πλαίσιο 2**). Στην πράξη, οι περισσότερες χώρες-εταίροι αποφάσισαν ότι θα εφαρμόζουν τα συστήματα αδειών που πρόκειται να θεσπίσουν όχι μόνο στην ξυλεία που εξάγεται στην ΕΕ αλλά και στην ξυλεία που προορίζεται για άλλες αγορές, καθώς και σε αυτή που προορίζεται για εσωτερική κατανάλωση.

Παράδειγμα διαδικασίας πιστοποίησης της νομιμότητας της ξυλείας βάσει ΕΣΕΣ

«Στάδιο 1: Η χώρα-εταίρος FLEGT ορίζει φορέα διαπίστευσης, ο οποίος εξουσιοδοτείται με τη σειρά του να ορίσει τους οργανισμούς πιστοποίησης της νομιμότητας των προϊόντων ξυλείας.

Στάδιο 2: Η χώρα-εταίρος FLEGT ορίζει ανεξάρτητο επόπτη και καθιερώνει διαφανή μηχανισμό διευθέτησης των διαφορών.

Στάδιο 3: Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι το προτεινόμενο σύστημα είναι αξιόπιστο και ότι επιτρέπει να εξακριβωθεί εάν η ξυλεία έχει υλοτομηθεί νόμιμα.

Στάδιο 4: Εκδίδονται πιστοποιητικά για τη νόμιμα υλοτομημένη ξυλεία, τα οποία επιτρέπουν στις τελωνειακές αρχές να προβούν στον εκτελωνισμό των νόμιμων προς εξαγωγή φορτίων. [...]

Στάδιο 5: Η άδεια εξαγωγής που επιβεβαιώνει τη νομιμότητα της υλοτόμησης προσκομίζεται σε κοινοτικό λιμένα όπου γίνεται η διασάφηση της ξυλείας για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία στην ΕΕ και ελέγχεται από τις τελωνειακές αρχές του κράτους μέλους με βάση την περιγραφή του φορτίου που παρέχεται στην κοινοποίηση προ της αποστολής. [...]

Στάδιο 6: Οι τελωνειακές αρχές αποδέχονται τις διασαφίσεις για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία στην ΕΕ μόνο εφόσον η ξυλεία συνοδεύεται από την απαιτούμενη άδεια εξαγωγής.»

Πηγή: COM(2003) 251 τελικό, σ. 13.

06

Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη της ΕΕ, στηρίζει οικονομικά και τεχνικά τις χώρες-εταίρους όσον αφορά τη βελτίωση της δασικής διακυβέρνησης και την καθιέρωση ή τη βελτίωση των συστημάτων επαλήθευσης της συμμόρφωσης προς τις σχετικές απαιτήσεις νομιμότητας. Η πτυχή του FLEGT με τίτλο «Στήριξη των χωρών παραγωγής ξυλείας» αφορά:

- α) τη στήριξη πολιτικών μεταρρυθμίσεων, την κατάρτιση αποτελεσματικών νόμων και την απλούστευση των διαδικασιών, σε συνδυασμό με την προστασία των εξαρτώμενων από τα δάση κοινοτήτων και την ένταξή τους σε συστήματα προστασίας των δασών·
- β) την παροχή βοήθειας για την ανάπτυξη αξιόπιστων συστημάτων εποπτείας και ανίχνευσης, με τα οποία θα διαχωρίζεται η νόμιμη από την παράνομη παραγωγή, θα καθίσταται δυνατός ο εντοπισμός της προέλευσης της ξυλείας και του δρομολογίου της από το σημείο υλοτόμησης, τα πριστήρια και τους λιμένες έως τις τελικές αγορές, και θα ενθαρρύνεται η ενισχυμένη διαφάνεια των πληροφοριών στον δασικό τομέα·
- γ) την παροχή στήριξης για την εφαρμογή εκτεταμένων μεταρρυθμίσεων στον τομέα της διακυβέρνησης μέσω της δημιουργίας ικανοτήτων, ιδίως στους τομείς της δικαιοσύνης, της αστυνομίας ή του στρατού, για την καλύτερη καταπολέμηση της διαφθοράς, τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με περιβαλλοντικά εγκλήματα και την προσφυγή στη δικαιοσύνη.

Εισαγωγή

07

Για τον σκοπό αυτό, η ΕΕ παρέχει χρηματοδότηση μέσω του ΕΤΑ και του γενικού προϋπολογισμού. Εκτιμάται ότι, κατά την περίοδο 2003-2013⁶, διατέθηκαν συνολικά, για στήριξη που σχετίζεται με το FLEGT, 300 εκατομμύρια ευρώ σε 35 χώρες (βλέπε **παράρτημα Ι**).

08

Στην Επιτροπή, υπεύθυνες για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το σχέδιο δράσης FLEGT είναι η Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης και η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος. Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης είναι αρμόδια για τη διαχείριση της χρηματοδότησης που σχετίζεται με το FLEGT σε τρίτες χώρες παραγωγής. Εφαρμόζει προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας και αναλαμβάνει τη διαπραγμάτευση των ΕΣΕΣ με τις χώρες ΑΚΕ, καθώς και με τη Γουιάνα και την Ονδούρα. Η ΓΔ Περιβάλλοντος αναλαμβάνει τη διαπραγμάτευση των ΕΣΕΣ με ασιατικές χώρες και είναι υπεύθυνη για τον κανονισμό της ΕΕ για την ξυλεία, για τον πολιτικό διάλογο σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα τόσο με χώρες παραγωγής ξυλείας όσο και με χώρες κατανάλωσης ξυλείας (όπως η Κίνα, η Βραζιλία, η Ρωσία, οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία), καθώς και για τη διεξαγωγή πολυμερούς διαλόγου. Οι δύο ΓΔ επιμερίζονται τις αρμοδιότητες όσον αφορά τις χώρες της Λατινικής Αμερικής.

09

Η Επιτροπή ανέθεσε στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δασών (EFI) και την Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ (FAO) την υλοποίηση σειράς συγκεκριμένων δραστηριοτήτων για τη στήριξη των προσπαθειών που καταβάλλουν οι χώρες-εταίροι στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT. Το EFI έχει αναλάβει και διαχειρίζεται το μέσο ΕΕ-FLEGT, ένα καταπιστευματικό ταμείο πολλαπλών χορηγών που δημιουργήθηκε το 2007. Το εν λόγω ταμείο παρέχει στήριξη

ανά χώρα (κυρίως τεχνική βοήθεια σε κυβερνήσεις και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς), εκπονεί μελέτες και διαδίδει τις πληροφορίες σχετικά με το FLEGT. Η FAO εφαρμόζει το πρόγραμμα στήριξης FLEGT για τις χώρες ΑΚΕ, βασικός στόχος του οποίου ήταν, αρχικά, η προώθηση της διαδικασίας FLEGT στις χώρες ΑΚΕ.

6 Εξαιρουμένων των πιστώσεων τομεακής δημοσιονομικής στήριξης. Οι πιστώσεις δημοσιονομικής στήριξης καλύπτουν ζητήματα που αφορούν τη δασική πολιτική, χωρίς ωστόσο να σχετίζονται απαραίτητως με το FLEGT. Δεν υφίσταται αναγνωρισμένη μέθοδος για χορήγηση της συνδρομής σε συγκεκριμένους τομείς.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

10

Το Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον η Επιτροπή διαχειρίστηκε ορθά τη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας με σκοπό την αντιμετώπιση της παράνομης υλοτομίας. Ο έλεγχος επικεντρώθηκε σε δύο βασικά ερωτήματα:

- α) Ήταν επαρκώς σχεδιασμένη και στοχοθετημένη η στήριξη μέσω του FLEGT;
- β) Ήταν αποτελεσματική η στήριξη μέσω του FLEGT;
- δ) επισκέψεις σε δύο χώρες-δικαιούχους που είναι υπογράφοντα μέρη ΕΣΕΣ (Ινδονησία και Καμερούν), καθώς και επισκόπηση της συνολικής προόδου της διαδικασίας ΕΣΕΣ και εμπειριστατωμένη ανάλυση δείγματος δέκα έργων (βλέπε **παράρτημα II**).
- ε) εξέταση των πορισμάτων που αντλήθηκαν από το σύστημα παρακολούθησης βάσει αποτελεσμάτων (ROM) και αξιολογήσεις προγραμμάτων σε δείγμα 35 έργων (βλέπε **παράρτημα III**).

11

Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκε η παροχή στήριξης από την Επιτροπή προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας μέσω του ETA και του γενικού προϋπολογισμού, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του σχεδίου δράσης FLEGT της ΕΕ, ήτοι από το 2003 έως το 2014.

12

Ο έλεγχος διενεργήθηκε από τον Αύγουστο έως τον Δεκέμβριο του 2014 και περιλάμβανε:

- α) ανάλυση των εγγράφων στρατηγικής του FLEGT και των συναφών εκθέσεων σχετικά με τη διάρθρωση του εμπορίου ξυλείας και της παράνομης υλοτομίας
- β) εξέταση της κατανομής της χρηματοδότησης σε στόχους, χώρες και έργα
- γ) συνεντεύξεις με μόνιμους υπαλλήλους της Επιτροπής στη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης και στη ΓΔ Περιβάλλοντος, καθώς και με το EFI, και με εκπροσώπους των κρατών μελών, διεθνών οργανώσεων και ευρωπαϊκών ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον τομέα του περιβάλλοντος και της προστασίας των δασών.

Η στήριξη των χωρών παραγωγής ξυλείας μέσω του FLEGT δεν ήταν επαρκώς σχεδιασμένη και στοχοθετημένη

13

Το Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον:

- α) η στήριξη της ΕΕ βασίστηκε σε κατάλληλη εκτίμηση των αναγκών και η Επιτροπή προσδιόρισε επακριβώς τα πιθανά μέτρα που έπρεπε να ληφθούν·
- β) η στήριξη της ΕΕ σχεδιάστηκε ορθά· και
- γ) οι προτεραιότητες χρηματοδότησης τέθηκαν σωστά.

Η Επιτροπή προσδιόρισε ευρύ φάσμα πιθανών μέτρων

14

Το σχέδιο δράσης FLEGT αντιμετωπίζει με καινοτόμο τρόπο το χρόνιο πρόβλημα της παράνομης υλοτομίας και του συναφούς εμπορίου. Συνδυάζει την αναπτυξιακή βοήθεια, τόσο προς τις κυβερνήσεις όσο και προς την κοινωνία των πολιτών, με την παροχή εμπορικών κινήτρων υπό τη μορφή ευκολότερης πρόσβασης στην αγορά ξυλείας της ΕΕ για τους παραγωγούς των χωρών-εταίρων. Οι χώρες-εταίροι υποχρεούνται να εξασφαλίζουν συνεκτική δασική νομοθεσία, να εφαρμόζουν συστήματα ανίχνευσης και χορήγησης αδειών, καθώς και να καθιερώσουν συστήματα ελέγχου σε διάφορα επίπεδα. Επιπλέον, το σχέδιο δράσης FLEGT προβλέπει την ανάπτυξη διαφόρων μέτρων από πλευράς ζήτησης με στόχο την ενίσχυση του αντίκτυπου των δράσεων που αναλαμβάνονται στις χώρες παραγωγής. Προβλέπει επίσης την καθιέρωση πολιτικού διαλόγου σε διεθνές επίπεδο για την προώθηση των βασικών στόχων του FLEGT.

15

Στην εκτίμηση αντίκτυπου του σχεδίου δράσης της ΕΕ⁷ εξετάζεται ο πιθανός αντίκτυπος της εφαρμογής ενός συστήματος αδειών μέσω της ανάπτυξης εταιρικών σχέσεων με χώρες παραγωγής ξυλείας⁸. Η μελέτη περιλαμβάνει ανάλυση των βασικών μοχλών της παράνομης υλοτομίας. Εξετάζει τις γενικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες, καθώς και τις νομικές και θεσμικές συνέπειες των προτεινόμενων λύσεων τόσο στην ΕΕ όσο και στις εν δυνάμει χώρες-εταίρους. Αναλύει επίσης τους κινδύνους που μπορεί να επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα των πιθανών μέτρων⁹.

16

Στην εκτίμηση αντίκτυπου εξετάζονται τρεις βασικές επιλογές για την αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης υλοτομίας. Η επιλογή της σύναψης διμερούς συμφωνίας ΕΣΕΣ με μεμονωμένες χώρες θεωρήθηκε το βέλτιστο μέσο για άμεση και ευέλικτη δράση. Η επιλογή ενός πολυμερούς καθεστώτος, συμπεριλαμβανομένης μιας ενδεχόμενης διεθνούς συμφωνίας, η οποία θα ήταν, θεωρητικά, η πλέον αποτελεσματική λύση, δεν θεωρήθηκε ρεαλιστική. Η τρίτη επιλογή, ήτοι η μονομερής απαγόρευση της διάθεσης προϊόντων παράνομης ξυλείας στην αγορά της ΕΕ, θεωρήθηκε από την Επιτροπή λιγότερο αποδεκτή σε σύγκριση με τη σύναψη ΕΣΕΣ με χώρες παραγωγής ξυλείας. Η Επιτροπή αποφάσισε να εξετάσει εκ νέου την εν λόγω επιλογή σε μεταγενέστερο στάδιο.

7 Εκτίμηση αντίκτυπου του σχεδίου δράσης της ΕΕ για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT)· Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης (2004).

8 SEC(2004) 977 της 20ής Ιουλίου 2004 με τίτλο «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία εθελοντικού συστήματος αδειών FLEGT για τις εισαγωγές ξυλείας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα».

9 Στην εν λόγω μελέτη επισημαίνονται οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την πιθανή εκτροπή της παράνομης ξυλείας σε άλλες «λιγότερο αυστηρές» αγορές, όπως η Κίνα και η Ιαπωνία, και αναγνωρίζεται η περιορισμένη δυνητική αποτελεσματικότητα του σχεδίου δράσης, ιδίως σε χώρες όπου οι εξαγωγές ξυλείας προς την ΕΕ ήταν χαμηλές.

17

Η Επιτροπή αποφάσισε να εφαρμόσει την πρώτη, διμερή επιλογή. Αναγνώρισε ότι η συγκεκριμένη προσέγγιση θέτει προκλήσεις, ιδίως σε χώρες με περιορισμένη ικανότητα διακυβέρνησης, όπου η εφαρμογή του σχεδίου δράσης έπρεπε να συνοδεύεται από ουσιαστική ανάπτυξη ικανοτήτων και θεσμική ενίσχυση¹⁰.

18

Η Επιτροπή προσδιόρισε ορθώς τα κύρια σημεία σε σχέση με τα οποία ενδέχεται να χρειάζεται στήριξη χορηγών βοήθειας για την αποτελεσματική εφαρμογή της ΕΣΕΣ, συμπεριλαμβανομένων της μεταρρύθμισης της δασικής και περιβαλλοντικής πολιτικής, της ανάπτυξης συστημάτων εποπτείας, ανίχνευσης και χορήγησης αδειών, και της ανάπτυξης ικανοτήτων σε διάφορους τομείς (βλέπε σημείο 6).

Η Επιτροπή δεν ανέπτυξε κατάλληλο σχέδιο εργασίας

19

Το σχέδιο δράσης FLEGT της ΕΕ δεν διαθέτει αρκετά από τα βασικά στοιχεία ενός κατάλληλου σχεδίου δράσης¹¹. Δεν περιέχει ειδικούς επιχειρησιακούς στόχους με τους αντίστοιχους δείκτες, χρονοδιάγραμμα με συγκεκριμένα ορόσημα ούτε σαφές πλαίσιο παρακολούθησης. Ως εκ τούτου, καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερές η καταμέτρηση της προόδου και της επίτευξης αποτελεσμάτων. Όπως επισημάνθηκε στην έκθεση προόδου του EFI σχετικά με το σχέδιο δράσης FLEGT για την περίοδο 2003-2010, μπορεί μεν το σχέδιο δράσης να μην είναι απλώς μια δήλωση πολιτικής, ωστόσο, δεδομένης της έλλειψης οροσώμων και στόχων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε και στρατηγική¹².

20

Η δρομολόγηση του σχεδίου δράσης σήμανε την έναρξη μιας μακράς διαδικασίας. Ωστόσο, τα προβλεπόμενα μέτρα, οι ειδικοί στόχοι και ο σχετικός χάρτης πορείας έπρεπε να είχαν αναπτυχθεί κατά τα πρώτα έτη. Έπειτα από 12 χρόνια, το FLEGT εξακολουθεί να μη διαθέτει σαφώς προσδιορισμένο σύνολο στόχων με επαρκώς καθορισμένα μέσα χρηματοδότησης και συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα.

21

Το σχέδιο δράσης δεν διαθέτει ειδικό και σαφώς καθορισμένο προϋπολογισμό. Οι δραστηριότητες αναπτυξιακής συνεργασίας χρηματοδοτούνται από διάφορες πηγές, μεταξύ άλλων από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ και από το ETA, καθώς και από διάφορα μέσα, όπως τον μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας (ΜΑΣ)¹³, στον οποίο περιλαμβάνονται τόσο διμερή και περιφερειακά γεωγραφικά προγράμματα όσο και θεματικά προγράμματα, και τον ευρωπαϊκό μηχανισμό γειτονίας και εταιρικής σχέσης (ΕΜΓΕΣ)¹⁴.

22

Η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να παράσχει άμεσα ολοκληρωμένη επισκόπηση των έργων FLEGT. Η βάση δεδομένων των δασικών έργων που δημιούργησε η Επιτροπή για ελεγκτικούς σκοπούς δεν παρείχε συνεκτική και ολοκληρωμένη εικόνα του συνόλου των έργων FLEGT. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, διαπιστώθηκε επίσης ότι η εν λόγω βάση ήταν ελλιπής, καθώς ορισμένα έργα είχαν χαρακτηριστεί εσφαλμένα ως έργα FLEGT, ενώ άλλα έργα FLEGT δεν είχαν καν συμπεριληφθεί στη εν λόγω βάση¹⁵. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν παρείχαν σαφή ορισμό για τα «έργα FLEGT» ούτε είχαν προσδιορίσει τον τρόπο λογιστικοποίησης των σχετικών κονδυλίων.

- 10 SEC(2004) 977 της 20ής Ιουλίου 2004.
- 11 Ένα σχέδιο δράσης αποτελείται από μια σειρά μέτρων που πρέπει να ληφθούν ή δραστηριοτήτων που πρέπει να υλοποιηθούν με σκοπό την επιτυχή ολοκλήρωση μιας στρατηγικής. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει τρία βασικά στοιχεία: 1) συγκεκριμένα καθήκοντα· 2) χρονικό ορίζοντα· και 3) κατανομή των κονδυλίων σε συγκεκριμένες δραστηριότητες (<http://www.businessdictionary.com/definition/action-plan.html>).
- 12 FLEGT Action Plan Progress Report (Έκθεση προόδου σχετικά με το σχέδιο δράσης FLEGT), EFI (2011), σ. 34. Βλέπε: <http://www.euflegt.efi.int/documents/10180/23029/FLEGT+Action+Plan+Progress+Report+2003-2010/>
- 13 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας (ΕΕ L 378 της 27.12.2006, σ. 41). Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 233/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, περί μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 44).
- 14 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για τον καθορισμό γενικών διατάξεων σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης (ΕΕ L 310 της 9.11.2006, σ. 1).
- 15 Η πληρότητα των εκθέσεων σχετικά με τις δραστηριότητες FLEGT ήταν μία ακόμη πρόκληση στο πλαίσιο προηγούμενων εργασιών αξιολόγησης του σχεδίου δράσης FLEGT. Στην έκθεση προόδου σχετικά με το σχέδιο δράσης FLEGT για την περίοδο 2003-2010, που εκπονήθηκε από το EFI, ορίζεται ότι οι δράσεις και τα ποσά που αναφέρονται στην παρούσα έκθεση πρέπει να θεωρηθούν ως κατά προσέγγιση ένδειξη των δεσμεύσεων και της χρηματοδότησης που διατίθεται, και όχι ως μια ολοκληρωμένη και πλήρως συγκρίσιμη αναφορά.

23

Η επιτυχής αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης υλοτομίας και του εμπορίου παράνομης ξυλείας εξαρτιόταν από συνδυασμό παραγόντων, και συγκεκριμένα από την ανάληψη δέσμευσης από τις χώρες-εταίρους, τη θέσπιση των απαραίτητων ρυθμίσεων διακυβέρνησης και τη σαφή και τεκμηριωμένη δέσμευση της ΕΕ και άλλων σημαντικών παραγωγών και εισαγωγέων για ανάληψη κοινής δράσης με τον ίδιο σκοπό. Επίσης, ήταν σημαντική η παράλληλη πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων που απαιτούνταν για τη διασφάλιση πραγματικής προόδου. Η υλοποίηση των στόχων του FLEGT εξαρτάται επίσης σε σημαντικό βαθμό από τις μεγάλες χώρες παραγωγής, επεξεργασίας ή/και εμπορίου, όπως η Κίνα, η Ρωσία, η Ινδία, η Κορέα και η Ιαπωνία, καθώς και από τη δέσμευσή τους να καταπολεμήσουν την παράνομη υλοτομία και το εμπόριο παράνομη υλοτομημένης ξυλείας. Οι εν λόγω χώρες δεν εντάχθηκαν στο σύστημα αδειών FLEGT και η Επιτροπή έχει ξεκινήσει μαζί τους τα τελευταία χρόνια διμερείς πολιτικούς διαλόγους. Έως σήμερα, οι συζητήσεις αυτές έχουν οδηγήσει σε ποικίλα αλλά, ως επί το πλείστον, περιορισμένα αποτελέσματα.

24

Μόλις το 2007 —τέσσερα χρόνια μετά την παρουσίαση του σχεδίου δράσης— διενεργήθηκε μελέτη εκτίμησης του αντικτύπου των πιθανών μέτρων από πλευράς ζήτησης¹⁶ με σκοπό την αποτροπή της εισαγωγής ή της διάθεσης παράνομης ξυλείας στην αγορά της ΕΕ. Η μελέτη είχε ως αποτέλεσμα την έκδοση πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία στην αγορά¹⁷.

25

Ο κανονισμός της ΕΕ για την ξυλεία¹⁸ εγκρίθηκε τελικά το 2010 και τέθηκε σε ισχύ το 2013. Εάν ο κανονισμός είχε εγκριθεί νωρίτερα, θα έστειλε ένα σαφές μήνυμα, ήδη κατά τα αρχικά στάδια του σχεδίου δράσης, ότι η ΕΕ ηγείται των προσπαθειών για την καταπολέμηση των εξαγωγών παράνομης ξυλείας. Θα λειτουργούσε επίσης ως πρόσθετο κίνητρο για τις χώρες που επιθυμούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία των ΕΣΕΣ. Εντούτοις, αν και έχουν παρέλθει πάνω από δέκα χρόνια από την έναρξη του σχεδίου δράσης, ο κανονισμός της ΕΕ για την ξυλεία εξακολουθεί να μην εφαρμόζεται πλήρως σε ορισμένα κράτη μέλη¹⁹. Αυτό στέλνει ένα αρνητικό μήνυμα στις χώρες που καταβάλλουν προσπάθειες για να διασφαλίσουν τη νομιμότητα των εξαγωγών ξυλείας τους²⁰.

26

Με την πάροδο των ετών, και ιδίως με τη θέσπιση νομοθεσίας όπως η τροποποίηση του νόμου Lacey Act στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο αυστραλέζικος νόμος για την απαγόρευση της παράνομης υλοτομίας και ο κανονισμός της ΕΕ για την ξυλεία, ορισμένα ιδιωτικά συστήματα πιστοποίησης έχουν αναθεωρήσει σε σημαντικό βαθμό τα πρότυπά τους ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις απαιτήσεις νομιμότητας. Τα συστήματα αυτά συμβάλλουν σημαντικά στην ικανοποίηση των απαιτήσεων δέουσας επιμέλειας του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία²¹. Ωστόσο, μόνο τρεις ΕΣΕΣ (Καμερούν, Δημοκρατία του Κονγκό και Κεντροαφρικανική Δημοκρατία) προβλέπουν την αναγνώριση ιδιωτικών συστημάτων ως μέρος της διαδικασίας αδειών FLEGT, για τα οποία παρέχεται στήριξη από το FLEGT. Όσον αφορά τις δυσκολίες που προέκυψαν ήδη από την έναρξη του σχεδίου δράσης FLEGT σχετικά με τη δημιουργία κρατικών συστημάτων αδειοδότησης σε χώρες με περιορισμένο επίπεδο ικανοτήτων, η Επιτροπή δεν προώθησε επαρκώς συνέργειες μεταξύ του FLEGT και ιδιωτικών συστημάτων πιστοποίησης.

- 16 Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — Συνοδευτικό έγγραφο της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν στην αγορά ξυλεία και προϊόντα ξυλείας Εκτίμηση αντικτύπου — Έκθεση για τις επιπλέον επιλογές καταπολέμησης της παράνομης υλοτομίας.
- 17 Χωρίς τις εν λόγω διατάξεις, οι παραγωγοί των χωρών με τις οποίες έχει συναφθεί ΕΣΕΣ θα ήταν σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τους παραγωγούς των χωρών με τις οποίες δεν έχει συναφθεί παρόμοια συμφωνία. Οι νομικές απαιτήσεις και οι σχετικές δαπάνες για τους παραγωγούς των χωρών ΕΣΕΣ είναι γενικώς αυστηρότερες από εκείνες των παραγωγών οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε χώρες που δεν έχουν υπογράψει ΕΣΕΣ.
- 18 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά (ΕΕ L 295 της 12.11.2010, σ. 23). Στον εν λόγω κανονισμό αντιμετωπίζεται το θέμα του εμπορίου παράνομη υλοτομημένης ξυλείας και προϊόντων ξυλείας μέσω των εξής τριών βασικών πρωτοβουλιών: 1) απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά της ΕΕ παράνομη υλοτομημένης ξυλείας ή προϊόντων τέτοιου είδους ξυλείας 2) απαιτείται από τους εμπόρους της ΕΕ που διαθέτουν προϊόντα ξυλείας στην αγορά της ΕΕ να επιδεικνύουν δέουσα επιμέλεια και 3) υποχρεώνονται οι εν λόγω έμποροι να τηρούν μητρώα προμηθευτών και πελατών.
- 19 Τέσσερα κράτη μέλη (Ελλάδα, Ισπανία, Ουγγαρία και Ρουμανία) δεν εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους ως προς την εφαρμογή του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία. <http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/EUTR%20implementation%20scoreboard.pdf>
- 20 Το άρθρο 20, παράγραφος 2, του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία ορίζει ότι, το 2015, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του.
- 21 Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 607/2012, της 6ης Ιουλίου 2012, περί λεπτομερών κανόνων σχετικά με το σύστημα δέουσας επιμέλειας και με τη

Παρατηρήσεις

Η Επιτροπή δεν έθεσε σαφείς προτεραιότητες όσον αφορά την εκ μέρους της παροχή βοήθειας

27

Μετά την έγκριση του σχεδίου δράσης, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή κατάρτισαν κατάλογο των χωρών που έπρεπε να προσεγγίσουν κατά προτεραιότητα με σκοπό την πραγματοποίηση άτυπων διαβουλεύσεων, ώστε να διερευνηθεί το πιθανό ενδιαφέρον τους να ενταχθούν στο σύστημα FLEGT²². Ο κατάλογος αυτός περιλάμβανε το Καμερούν, την Γκαμπόν, τη Δημοκρατία του Κονγκό, την Γκάνα, τη Ρωσία, τη Βραζιλία, την Παπούασία-Νέα Γουινέα, την Ινδονησία και τη Μαλαισία. Παράλληλα, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συμφώνησαν ότι η ΕΕ πρέπει να παραμείνει ανοιχτή στο ενδεχόμενο εμπορικών διαπραγματεύσεων με οποιαδήποτε χώρα εκδηλώσει ενδιαφέρον.

28

Σχεδόν όλες οι χώρες που εκδήλωσαν ενδιαφέρον για το σχέδιο δράσης FLEGT είχαν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στη διαδικασία²³, συμπεριλαμβανομένων διάφορων χωρών της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής, για τις οποίες η εκτίμηση αντικτύπου της Επιτροπής είχε δείξει ότι, λόγω του χαμηλού όγκου των εμπορικών συναλλαγών με την ΕΕ, ο δυνητικός αντίκτυπος μιας ΕΣΕΣ θα ήταν περιορισμένος.

29

Η Επιτροπή δεν κατένειμε τους ανθρωπίνους και οικονομικούς πόρους της βάσει συνόλου κριτηρίων δυνητικά ικανού να αποφέρει τα βέλτιστα αποτελέσματα. Κριτήρια όπως η έκταση της παράνομης υλοτομίας, η σημασία των συναλλαγών με την ΕΕ, η δέσμευση και το δυναμικό των χωρών και οι αναπτυξιακές ανάγκες τους δεν συνεκτιμήθηκαν στο πλαίσιο της ιεράρχησης της χρήσης των πόρων.

30

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η περιορισμένη χρηματοδοτική και τεχνική στήριξη να καταμετρηθεί σε μεγάλο αριθμό χωρών²⁴, ορισμένες εκ των οποίων δεν συγκαταλέγονταν στις κυριότερες χώρες από άποψη καταπολέμησης της παράνομης υλοτομίας ή είχαν τις λιγότερες πιθανότητες να αναπτύξουν βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα το απαιτούμενο επίπεδο διακυβέρνησης για τη δημιουργία συστήματος αδειών (βλέπε **πλαίσιο 3**). Με τον τρόπο αυτόν αποδυναμώθηκαν τόσο η στήριξη όσο και ο αντίκτυπος που θα μπορούσε να έχει επιτευχθεί.

31

Κατά το προπαρασκευαστικό στάδιο και το στάδιο των διαπραγματεύσεων ΕΣΕΣ, η Επιτροπή, από κοινού με τις κυβερνήσεις των χωρών-εταίρων, προσδιόρισαν τις βασικές απαιτήσεις για τη λειτουργία των συστημάτων αδειών στις ενδιαφερόμενες χώρες. Στο πλαίσιο των αξιολογήσεων εξετάστηκαν οι δασικές πολιτικές και τα νομικά πλαίσια, πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις με τα αρμόδια υπουργεία και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και αναλύθηκαν οι βασικές πτυχές των ΕΣΕΣ. Οι απαιτήσεις ενσωματώθηκαν ως παραρτήματα στις ΕΣΕΣ. Τα παραρτήματα συμπεριλάμβαναν κατάσταση των τομέων που χρειάζονταν στήριξη²⁵ καθώς και των προβλεπόμενων δράσεων²⁶.

32

Στις ΕΣΕΣ δεν περιγραφόταν ο τρόπος κατανομής των αρμοδιοτήτων χρηματοδότησης μεταξύ των κυβερνήσεων, της Επιτροπής και άλλων χορηγών²⁷.

συχνότητα και τη φύση των ελέγχων στους οργανισμούς παρακολούθησης όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά (ΕΕ L 177 της 7.7.2012, σ. 16).

- 22 Πρακτικά της ad hoc συνεδρίασης σχετικά με τον συντονισμό των χορηγών του FLEGT της 26.2.2004.
- 23 Επί του παρόντος, 26 χώρες συμμετέχουν σε διάφορα στάδια της διαδικασίας ΕΣΕΣ.
- 24 Όπως συνάγεται στην έκθεση προόδου του ΕΦΙ για την περίοδο 2003-2010, τα αιτήματα για βοήθεια σε σχέση με τις ΕΣΕΣ ήδη υπερβαίνουν την ικανότητα της συνολικής διεκπεραίωσής τους, ενώ ορισμένα κράτη μέλη επιθυμούν να συνεργαστούν με γειτονικές χώρες (Λευκορωσία, Ρωσία και Ουκρανία) ή περιφέρειες (Δυτικά Βαλκάνια) που αντιπροσωπεύουν μεγαλύτερο μερίδιο των εμπορικών τους συναλλαγών σε σχέση με τις αναπτυσσόμενες τροπικές χώρες. Βλέπε έκθεση προόδου του ΕΦΙ σχετικά με το σχέδιο δράσης FLEGT για την περίοδο 2003-2010 (2011), σ. 36.
- 25 Για παράδειγμα, η ΕΣΕΣ μεταξύ της ΕΕ και της Δημοκρατίας του Καμερούν περιλαμβάνει: α) ενίσχυση ικανοτήτων· β) επικοινωνία· γ) προώθηση των προϊόντων FLEGT στην αγορά της Ένωσης· δ) παρακολούθηση της εσωτερικής αγοράς ξυλείας· ε) εκβιομηχάνιση· στ) παρακολούθηση των επιπτώσεων της ΕΣΕΣ· ζ) παροχή βοήθειας για την παρακολούθηση της εφαρμογής του συστήματος επαλήθευσης της νομιμότητας· η) εκσυγχρονισμός του συστήματος ιχνηλασιμότητας· θ) ενίσχυση του εθνικού συστήματος ελέγχου· ι) σύστημα επαλήθευσης της νομιμότητας· ια) σύστημα έκδοσης αδειών FLEGT· ιβ) εφαρμογή ανεξάρτητου ελέγχου· ιγ) μεταρρυθμίσεις του νομικού πλαισίου· ιδ) αναζήτηση πρόσθετων χρηματοδοτήσεων.
- 26 Για παράδειγμα, οργάνωση της εσωτερικής αγοράς ξυλείας ή θέση σε εφαρμογή ενδεδειγμένου συστήματος ιχνηλασιμότητας.
- 27 Στις ΕΣΕΣ που συνάπτονται με τις χώρες ΑΚΕ αναφέρεται μόνον

33

Τα έργα που υλοποιούνται από κοινού με τις κυβερνήσεις των χωρών που έχουν συνάψει ΕΣΕΣ ανταποκρίνονται στις ανάγκες που προσδιορίζονται στις ΕΣΕΣ, όπως η ανάπτυξη συστημάτων ανίχνευσης της ξυλείας και συστημάτων χορήγησης αδειών, καθώς και η ανάθεση καθηκόντων σε ανεξάρτητο ελεγκτή. Ωστόσο, ο στόχος περί ενίσχυσης της επιβολής του νόμου από τις εθνικές αρχές δεν είχε προσδιοριστεί με σαφήνεια, με αποτέλεσμα ελάχιστα έργα να επικεντρωθούν στο εν λόγω κείμενο. Η ανεπαρκής επιβολή του νόμου έχει σημαντικό αντίκτυπο στην έκταση των δραστηριοτήτων παράνομης ξυλείας, καθώς οι πιθανότητες ανίχνευσης και δίωξης περιβαλλοντικών εγκλημάτων είναι λίγες ενώ, αντίστοιχα, τα κίνητρα παράνομης δραστηριοποίησης είναι περισσότερα. Οι χώρες ΕΣΕΣ έχουν σημαντικές ανάγκες στον εν λόγω τομέα, όπως καταδεικνύεται μεταξύ άλλων από την κατάταξή τους με βάση τον Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς της Διεθνούς Διαφάνειας (βλέπε **παράρτημα IV**). Μολονότι σε ορισμένες χώρες ΕΣΕΣ η τάση που παρατηρείται είναι θετική, οι περισσότερες από αυτές παραμένουν μεταξύ των χωρών με τα υψηλότερα επίπεδα αντιληπτής διαφθοράς στον κόσμο.

34

Η στήριξη της διαδικασίας ΕΣΕΣ δεν περιλαμβανόταν συστηματικά στις στρατηγικές αναπτυξιακής συνεργασίας με τις χώρες-εταίρους. Σε πέντε²⁸ μόλις από τις 12²⁹ χώρες ΕΣΕΣ, η διακυβέρνηση των δασών περιλαμβάνεται ως σκέλος ενός από τους τομείς εστίασης που αναφέρονται στα έγγραφα στρατηγικής ανά χώρα για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Δεδομένου ότι η παράνομη υλοτομία αφορά πολυτομεακά ζητήματα (διακυβέρνηση, εμπόριο, γεωργία), το FLEGT θα μπορούσε να υπαχθεί σε διάφορους τομείς εστίασης σε όλες τις χώρες ΕΣΕΣ. Ωστόσο, οι στρατηγικές αναπτυξιακής συνεργασίας δεν έχουν διερευνήσει τη δυνατότητα αυτή ούτε αναφέρονται στην ανάγκη ενσωμάτωσης των ζητημάτων που σχετίζονται με το FLEGT στους σχετικούς τομείς εστίασης.

η ανάγκη αναζήτησης πόρων από το ΕΤΑ και άλλους μηχανισμούς που πρέπει να προσδιοριστούν. Στην ΕΣΕΣ με την Ινδονησία αναφέρεται η δυνατότητα αναζήτησης πόρων στο πλαίσιο των διαδικασιών προγραμματισμού της ΕΕ.

- 28 Καμερούν, Ονδούρα, Ινδονησία, Μαλαισία και Δημοκρατία του Κονγκό.
- 29 Οι ελεγκτές εξέτασαν τις περιπτώσεις 12 χωρών που έχουν υπογράψει ή βρίσκονται σε διαδικασία διαπραγμάτευσης ΕΣΕΣ και λαμβάνουν στήριξη από το FLEGT.

Λιβερία και Κεντροαφρικανική Δημοκρατία

Η Λιβερία και η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, αμφότερα υπογράφοντα μέρη ΕΣΕΣ, έχουν λάβει σημαντική χρηματοδοτική στήριξη για την προπαρασκευή και την εκτέλεση των ΕΣΕΣ τους³⁰. Οι χώρες αυτές εξάγουν πολύ περιορισμένες ποσότητες προϊόντων ξυλείας προς την ΕΕ και αντιμετωπίζουν πολυάριθμες προκλήσεις σε επίπεδο διακυβέρνησης, γεγονός που δεν καθιστά δυνατή την ανάπτυξη ενός λειτουργικού συστήματος στο εγγύς μέλλον. Αντιθέτως, η Ακτή Ελεφαντοστού εξάγει σημαντικά υψηλότερους όγκους προϊόντων ξυλείας προς την ΕΕ σε σύγκριση με τις χώρες αυτές³¹, χωρίς ωστόσο να έχει λάβει χρηματοδοτική συνδρομή για την προετοιμασία της για τη σύναψη ΕΣΕΣ.

30 Οι εισαγωγές προϊόντων ξυλείας από τη Λιβερία και την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία προς την ΕΕ ανέρχονταν αντιστοίχως, κατά μέσο όρο, σε 5 και 18 εκατομμύρια ευρώ ετησίως, ενώ η συνολική χρηματοδοτική στήριξη προς τις εν λόγω χώρες ανέρχεται σε 11,9 και 6,8 εκατομμύρια ευρώ αντιστοίχως.

31 Περίπου 166 εκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Η στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας δεν ήταν επαρκώς αποτελεσματική

35

Το Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον

- α) επιτεύχθηκαν οι αναμενόμενες υλοποιήσεις
- β) η γενική πρόοδος όσον αφορά τα συστήματα αδειών ήταν ικανοποιητική· και
- γ) η Επιτροπή παρακολούθησε επαρκώς και υπέβαλε κατάλληλες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης.

Τα κύρια έργα που εξετάστηκαν ήταν προβληματικά

36

Τα έργα που αποσκοπούσαν στην ενίσχυση των ικανοτήτων των δημόσιων αρχών δεν ήταν αποτελεσματικά. Αντιθέτως, το FLEGT ενίσχυσε τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στη διαφάνεια του δασικού τομέα. Τα σημαντικότερα από οικονομική άποψη έργα στο Καμερούν και την Ινδονησία δεν είχαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Η έλλειψη επιτυχίας στο Καμερούν καθυστέρησε την πρόοδο που είχε σημειωθεί, ενώ η αποτυχία του έργου στην Ινδονησία είχε ως αποτέλεσμα την αλλαγή στόχευσης όσον αφορά τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ.

37

Το βασικό έργο της διαδικασίας ΕΣΕΣ στο Καμερούν, που είχε ως στόχο τη δημιουργία ενός συστήματος ανίχνευσης της ξυλείας³², απέτυχε, καθώς το σύστημα που αναπτύχθηκε δεν είναι λειτουργικό, που σημαίνει ότι τα υφιστάμενα παραδοτέα του έργου δεν μπορούν να αξιοποιηθούν. Το έργο υλοποιήθηκε μεταξύ 2010 και 2013 και κόστισε 2,27 εκατομμύρια ευρώ. Η αποτυχία του οφείλεται σε συνδυασμό παραγόντων, από την εσφαλμένη εκτίμηση των αναγκών έως τις σημαντικές ελλείψεις κατά την εφαρμογή του έργου. Στην εσφαλμένη αξιολόγηση των αναγκών συνέβαλε, μεταξύ άλλων, και ο αναποτελεσματικός συντονισμός της Επιτροπής με τους ενδιαφερόμενους φορείς και κυρίως με το Υπουργείο Δασών και Άγριας Ζωής. Επιπλέον, οι επιδόσεις του αναδόχου ήταν ανεπαρκείς και η Επιτροπή δεν έλαβε εγκαίρως διορθωτικά μέτρα. Η αποτυχία του συστήματος ανίχνευσης της ξυλείας είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες της καθυστερημένης εφαρμογής της ΕΣΕΣ στο Καμερούν. Επί του παρόντος καταβάλλονται προσπάθειες για την ανάπτυξη ενός νέου συστήματος στο πλαίσιο χωριστού έργου, χρηματοδοτούμενου από τη Γερμανική Εταιρεία για τη Διεθνή Συνεργασία.

32 Έργο: Εφαρμογή συστήματος ιχνηλασιμότητας της ξυλείας στο Καμερούν.

Παρατηρήσεις

38

Το μεγαλύτερο επίτευγμα της διαδικασίας FLEGT στο Καμερούν είναι η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη διακυβέρνηση των δασών. Πριν από την υπογραφή της ΕΣΕΣ, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών δεν αναγνωρίζονταν από την κυβέρνηση ως νομιμοποιούμενοι εταίροι ούτε είχαν το δικαίωμα να εκφράζουν τους προβληματισμούς τους σε θέματα που αφορούσαν τη διαχείριση των δασικών πόρων. Μολονότι οι σχέσεις με τα αρμόδια υπουργεία δεν είναι πάντοτε ομαλές³³, οι τοπικές και διεθνείς ΜΚΟ έχουν γίνει αποδεκτές και μπορούν να ασκήσουν επιρροή στη δασική πολιτική της χώρας σε διάφορα επίπεδα. Αυτό έχει θετικό αντίκτυπο στη διαφάνεια και τη λογοδοσία ολόκληρου του τομέα. Ωστόσο, μολονότι τα έργα ενίσχυσαν γενικώς τη θέση της κοινωνίας των πολιτών, δύο από τα τέσσερα ελεγχθέντα έργα που υλοποιήθηκαν από ΜΚΟ δεν πέτυχαν όλα τα αναμενόμενα αποτελέσματα, κυρίως λόγω των υπέρμετρα φιλόδοξων στόχων.

39

Το σημαντικότερο από οικονομική άποψη έργο του FLEGT στην Ινδονησία³⁴ είχε ως στόχο να βελτιώσει την επιβολή της δασικής νομοθεσίας και τη διακυβέρνηση μέσω της ενίσχυσης της λογοδοσίας και της διαφάνειας, της μείωσης του εμπορίου παράνομης ξυλείας με τη συμμετοχή του εμπορικού και βιομηχανικού τομέα, και της στήριξης του συντονισμού των δραστηριοτήτων FLEGT. Δεν πέτυχε την πλειονότητα των προβλεπόμενων αποτελεσμάτων λόγω του υπέρμετρα φιλόδοξου και μη ρεαλιστικού σχεδιασμού, των προβλημάτων στη διάρκεια της υλοποίησης και της ανεπαρκούς παρακολούθησης του έργου. Το έργο δεν παρήγαγε συγκεκριμένα αποτελέσματα και εγκαταλείφθηκε πρόωρα, ενώ μέρος των κονδυλίων του έργου έπρεπε να ανακτηθούν. Έπειτα από μια διαφωνία με την Επιτροπή σχετικά με τον χειρισμό του έργου, η κυβέρνηση

της Ινδονησίας αποφάσισε να εφαρμόσει την ΕΣΕΣ χωρίς άλλη άμεση στήριξη από την Επιτροπή.

40

Μολονότι στο έγγραφο στρατηγικής ανά χώρα της Επιτροπής για την Ινδονησία για την περίοδο 2002-2006, η διαχείριση των φυσικών πόρων, και ιδίως των δασών, συμπεριλαμβανόταν στους τομείς εστίασης για αναπτυξιακή βοήθεια, κάτι τέτοιο δεν επαναλήφθηκε και την επόμενη περίοδο 2007-2013. Πέραν του έργου στήριξης FLEGT στην Ινδονησία το 2004, για τη συγκεκριμένη περίοδο η ΕΕ δεν προγραμματίσει καμία άλλη αναπτυξιακή βοήθεια προς την κυβέρνηση της Ινδονησίας όσον αφορά τον δασικό τομέα.

41

Η συνδρομή της ΕΕ προς την Ινδονησία, ύψους 10 εκατομμυρίων ευρώ για 11 έργα, διοχετευόταν αποκλειστικά σε ΜΚΟ από το 2004. Τα έργα αποσκοπούσαν γενικώς στη στήριξη της τοπικής συμμετοχής (της κοινωνίας των πολιτών ή άλλων μη κρατικών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού τομέα) σε διάφορες πτυχές της ΕΣΕΣ (μεταξύ άλλων και στη διαδικασία πολιτικής μεταρρύθμισης), στη βελτίωση της δασικής διακυβέρνησης και στην εφαρμογή συστημάτων ανίχνευσης και ανεξάρτητων συστημάτων παρακολούθησης. Μολονότι η προσέγγιση αυτή είχε το πλεονέκτημα της συμμετοχής δραστήριων οργανώσεων, υπήρχε ανάγκη για μια περισσότερο συντονισμένη προσέγγιση λόγω του μεγέθους των υφιστάμενων προκλήσεων. Μία από αυτές τις προκλήσεις είναι η παροχή βοήθειας προς τις πολυάριθμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) στην προετοιμασία τους για την απόκτηση άδειας FLEGT, κάτι που όμως εκφεύγει κατά πολύ των δυνατοτήτων που διαθέτει η Επιτροπή στο πλαίσιο των έργων της.

33 Για παράδειγμα, το Υπουργείο Δασών και Άγριας Ζωής δεν δίνει συνέχεια στις εκθέσεις που καταρτίζονται από τις τοπικές κοινότητες για περιπτώσεις παράνομης υλοτομίας (Έργο: *Εξωτερική και κοινοτική παρακολούθηση των δασών στο πλαίσιο της εφαρμογής της ΕΣΕΣ-FLEGT στο Καμερούν*).

34 Έργο στήριξης FLEGT Ευρωπαϊκή Επιτροπή-Ινδονησία.

42

Στο πλαίσιο των τεσσάρων έργων ΜΚΟ που εξετάστηκαν στην Ινδονησία καταβλήθηκαν προσπάθειες για την ενίσχυση του ανεξάρτητου συστήματος παρακολούθησης της χώρας, τη στήριξη των ΜΜΕ και τη βελτίωση της προετοιμασίας και της εφαρμογής της ΕΣΕΣ. Ένα από τα έργα πέτυχε τους στόχους του εντός χρονοδιαγράμματος και εντός προϋπολογισμού³⁵. Δύο από τα έργα βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της υλοποίησης, εκ των οποίων το ένα είναι πιθανόν να επιτύχει τις προβλεπόμενες υλοποιήσεις³⁶. Όσον αφορά το άλλο έργο³⁷, σημειώθηκαν μεγάλες καθυστερήσεις και περιορίστηκε σημαντικά το πεδίο εφαρμογής του λόγω των αδυναμιών που διαπιστώθηκαν σε επίπεδο σχεδιασμού και λόγω της αποχώρησης ενός συγχρηματοδοτούντος εταίρου.

43

Οι κύριοι παράγοντες που εντοπίστηκαν από το Συνέδριο, και οι οποίοι επηρέασαν την επίτευξη των στόχων των έργων σε αυτές τις δύο χώρες, επισημάνθηκαν και από τους αξιολογητές της Επιτροπής στις εκθέσεις ROM και στις αξιολογήσεις των έργων FLEGT που πραγματοποιήσαν σε άλλες χώρες ΕΣΕΣ. Οι εν λόγω παράγοντες ήταν: ανεπαρκής εκτίμηση των κινδύνων και των περιορισμών των έργων, εσφαλμένος σχεδιασμός, ανεπαρκής διαχείριση του έργου και παρακολούθηση, καθώς και προβλήματα συντονισμού μεταξύ εταίρων.

Βραδεία πρόοδος προς την κατεύθυνση της αδειοδότησης

44

Είκοσι έξι χώρες συμμετέχουν επί του παρόντος στη διαδικασία ΕΣΕΣ. Εννέα από αυτές βρίσκονται στο στάδιο της διαπραγμάτευσης για τη σύναψη ΕΣΕΣ, ενώ έξι έχουν ήδη υπογράψει,

συγκεκριμένα η Ινδονησία, το Καμερούν, η Γκάνα, η Δημοκρατία του Κονγκό, η Λιβερία και η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία. Ο βαθμός προόδου ως προς την αδειοδότηση διαφέρει σημαντικά μεταξύ των εν λόγω συμβαλλόμενων κρατών λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως τα διαφορετικά επίπεδα θεσμικής ικανότητας και δέσμευσης στη διαδικασία.

45

Η Ινδονησία, η οποία ξεκίνησε τις διαπραγματεύσεις για την ΕΣΕΣ τον Μάρτιο του 2007 και υπέγραψε τη συμφωνία τον Μάιο του 2014, έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την αντιμετώπιση εκκρεμών ζητημάτων και ευελπιστεί ότι το σύστημα αδειών FLEGT θα τεθεί σε λειτουργία στο άμεσο μέλλον. Διαθέτει ήδη εθνικό σύστημα διασφάλισης της νομιμότητας και αδειοδότησης για την ξυλεία, στο οποίο υπόκεινται υποχρεωτικά όλες οι εξαγωγές. Κατόπιν της κοινής αξιολόγησης που διενεργήθηκε το 2013 και το 2014, η Ινδονησία ασχολείται επί του παρόντος με τα εναπομείναντα ζητήματα. Οι δύο σημαντικότερες προκλήσεις για την Ινδονησία είναι 1) να εξασφαλίσει το απαιτούμενο επίπεδο διακυβέρνησης σε μια χώρα αυτού του μεγέθους και ποικιλομορφίας και 2) να μεριμνήσει για την πλήρη συμμόρφωση των πολυάριθμων ΜΜΕ με όλες τις ρυθμιστικές απαιτήσεις.

46

Το Καμερούν εξέφρασε την επιθυμία να υπογράψει ΕΣΕΣ με την ΕΕ το 2004. Ωστόσο, μολονότι η δασική νομοθεσία στο Καμερούν θεωρείται επαρκώς αναπτυγμένη, είναι παράλληλα αρκετά πολύπλοκη και η επιβολή της εξακολουθεί να συνιστά σημαντική πρόκληση. Οι διαπραγματεύσεις για την ΕΣΕΣ διήρκεσαν τέσσερα χρόνια, από το 2006 έως το 2010. Λόγω της μακροχρόνιας διαδικασίας επικύρωσης, η συμφωνία τέθηκε τελικά σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2011. Σύμφωνα

- 35 Έργο: Ενίσχυση των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων ξυλείας για την κατάρτιση ΕΣΕΣ και την εφαρμογή του συστήματος SVLK.
- 36 Έργο: Προώθηση της εφαρμογής του συστήματος επαλήθευσης της νομιμότητας της ξυλείας (άδεια FLEGT) ως σημαντικού βήματος προς τη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση στον τομέα μεταποίησης ξυλείας της Ινδονησίας.
- 37 Έργο: Ενίσχυση κρατικών και μη παραγόντων για την προετοιμασία, διαπραγμάτευση ή/και εφαρμογή της ΕΣΕΣ-FLEGT.

Παρατηρήσεις

με το χρονοδιάγραμμα που ορίζεται στη συμφωνία, το πιλοτικό σύστημα ανίχνευσης της ξυλείας αναμενόταν να υποβληθεί σε έλεγχο το 2013, ενώ οι άδειες FLEGT θα εκδίδονταν το 2015. Ωστόσο, το Καμερούν απέχει ακόμη πολύ από την επίτευξη του βασικού στόχου της ΕΣΕΣ —την ανάπτυξη ενός συστήματος ανίχνευσης της ξυλείας— κυρίως λόγω της αδυναμίας ανάπτυξης του εν λόγω συστήματος στο πλαίσιο του έργου. Ως εκ τούτου, υπάρχουν ακόμη πολλές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν προτού καταστεί δυνατή η χορήγηση οριστικής άδειας FLEGT.

47

Η Γκάνα, η οποία υπήρξε η πρώτη χώρα που υπέγραψε ΕΣΕΣ το 2009, είχε αρχικά προβλέψει ότι τα πρώτα προϊόντα με άδεια FLEGT θα εξαγόταν στο τέλος του 2011. Το σύστημα ανίχνευσης ξυλείας έχει ήδη τεθεί σε λειτουργία, αλλά εκκρεμεί ο έλεγχος των διαδικασιών αδειοδότησης. Επί του παρόντος, η Γκάνα ευελπιστεί ότι τα συστήματά της θα είναι έτοιμα για αδειοδότηση έως το τέλος του 2015.

48

Η Δημοκρατία του Κονγκό, η οποία επικύρωσε την ΕΣΕΣ της τον Μάιο του 2010, βρίσκεται σε διαδικασία χάραξης στρατηγικής και θέσπισης νέας νομοθεσίας στον τομέα των δασών. Ωστόσο, η πρόοδος που έχει σημειώσει είναι αργή, λόγω συνδυασμού παραγόντων, κυρίως σε επίπεδο διακυβέρνησης.

49

Η Λιβερία και η ΕΕ ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις για τη σύναψη ΕΣΕΣ τον Μάρτιο του 2009 και η ΕΣΕΣ υπεγράφη τον Ιούλιο του 2011. Ωστόσο, η παράνομη υλοτομία εξακολουθεί να αποτελεί μείζον πρόβλημα, όπως άλλωστε και η κατάχρηση των αδειών ιδιωτικής

χρήσης³⁸. Η κυριότερη πρόκληση είναι η περιορισμένη ικανότητα των υπηρεσιών διαχείρισης των δασών.

50

Η ΕΣΕΣ με την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία υπεγράφη τον Νοέμβριο του 2011, όμως λόγω του εμφύλιου πολέμου δεν μπορεί να αναληφθεί καμία κυβερνητική δράση. Πολλές περιοχές της χώρας δεν εμπίπτουν στον έλεγχο των δασικών υπηρεσιών, παρεμποδίζοντας έτσι τη διαδικασία εφαρμογής της ΕΣΕΣ.

51

Εννέα ακόμη χώρες βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις για την υπογραφή ΕΣΕΣ. Μία από αυτές, η Μαλαισία, η οποία αποτελεί σημαντικό παραγωγό τροπικής ξυλείας, ήταν η πρώτη χώρα που ξεκίνησε διαπραγματεύσεις το 2006. Ωστόσο, οι εντατικές και μακροχρόνιες διαπραγματεύσεις δεν έχουν συμβάλει στη διευθέτηση των δυσκολιών εφαρμογής της ΕΣΕΣ σε όλη τη χώρα και ιδίως στην πολιτεία του Sarawak. Λόγω της απουσίας ΕΣΕΣ, η Μαλαισία κάνει εκτεταμένη χρήση των δημόσιων και ιδιωτικών συστημάτων πιστοποίησης.

52

Μολονότι η Επιτροπή κατόρθωσε να αναδείξει το ζήτημα της παράνομης υλοτομίας και να διατηρήσει το ενδιαφέρον σε αυτό, η πρόοδος όσον αφορά την αδειοδότηση είναι βραδεία. Έχουν αρχίσει να διαφαίνονται ενδείξεις κόπωσης όσον αφορά το FLEGT, καθώς οι χώρες απογοητεύονται από την έλλειψη προόδου και καταφεύγουν σε άλλες αγορές με λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις για τα προϊόντα τους. Στις περισσότερες χώρες, οι βασικές προκλήσεις όσον αφορά τη διαδικασία εφαρμογής είναι η έλλειψη θεσμικής ικανότητας, η εκτεταμένη διαφθορά και η ανεπαρκής επιβολή του νόμου.

38 Βλέπε: <http://www.illegal-logging.info/regions/liberia>

Μη ικανοποιητικές διαδικασίες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

53

Η Επιτροπή δεν υπέβαλε περιοδικά εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο του σχεδίου δράσης FLEGT. Μολονότι ήταν υποχρεωμένη, βάσει του άρθρου 9 του κανονισμού FLEGT, να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος της πρώτης ΕΣΕΣ, η εν λόγω έκθεση δεν καταρτίστηκε ποτέ. Οι διαθέσιμες εκθέσεις αφορούσαν μεμονωμένες χώρες εταίρους και περιλάμβαναν πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες που υλοποιούνταν σε διάφορους τομείς ΕΣΕΣ, χωρίς ωστόσο να μετρούν την πρόοδο στην εφαρμογή της ΕΣΕΣ βάσει καθορισμένων οροσήμων και χωρίς να περιγράφουν τα επιτεύγματα και τις δυσκολίες που ανέκυπταν και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.

54

Η απουσία ενός πλαισίου, με μια εμπεριστατωμένη βάση δεδομένων (βλέπε σημείο 22), που θα διευκόλυνη τη λογοδοσία, δημιούργησε προβλήματα. Λόγω της έλλειψης στόχων και οροσήμων, η αξιολόγηση της προόδου αποδείχθηκε δύσκολη. Όπως επισημαίνεται στην έκθεση προόδου του EFI σχετικά με το σχέδιο δράσης FLEGT για την περίοδο 2003-2010, η αξιολόγηση της προόδου καθίσταται ακόμη πιο δύσκολη από το γεγονός ότι το σχέδιο δράσης αποτελεί μάλλον μια πολιτική διαδικασία παρά ένα συμβατικό πρόγραμμα βοήθειας³⁹.

55

Η Επιτροπή καθιέρωσε, μόλις στο τέλος του 2014, ένα τυποποιημένο πλαίσιο για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τα βασικά βήματα που πρέπει να πραγματοποιούνται για την εφαρμογή των ΕΣΕΣ. Μέχρι στιγμής, το πλαίσιο αυτό χρησιμοποιείται για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης της Επιτροπής. Δεδομένου ότι το σύστημα αυτό καθιερώθηκε πολύ πρόσφατα, είναι πρόωρο να διατυπωθούν εκτιμήσεις για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί στην πράξη.

56

Στο τέλος του 2014, η Επιτροπή δρομολόγησε εξωτερική αξιολόγηση του σχεδίου δράσης FLEGT, ενώ η σχετική έκθεση προβλέπεται να υποβληθεί τον Οκτώβριο του 2015. Η εν λόγω αξιολόγηση, η οποία πραγματοποιείται 12 χρόνια μετά την υποβολή του σχεδίου δράσης, έχει ήδη καθυστερήσει πολύ, δεδομένων των δυσκολιών και των σημαντικών εξελίξεων στο διάστημα αυτό, οι οποίες θα έπρεπε να είχαν εντοπιστεί και εξεταστεί ως προς τον αντίκτυπό τους στο υφιστάμενο σχέδιο δράσης, όπως:

- α) η αυξανόμενη σημασία των μεγαλύτερων ασιατικών οικονομιών ως προς το εμπόριο ξυλείας
- β) ο αυξανόμενος αντίκτυπος της παράνομης μετατροπής δασικών εκτάσεων για άλλους σκοπούς, π.χ. γεωργία
- γ) οι δυνατότητες για μεγαλύτερες συνέργειες με την πρωτοβουλία για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής REDD+
- δ) οι μεταβαλλόμενες τάσεις όσον αφορά τις εξαγωγές ξυλείας στην ΕΕ
- ε) η δυνατότητα μεγαλύτερης αξιοποίησης των ιδιωτικών συστημάτων πιστοποίησης.

39 FLEGT Action Plan Progress Report 2003-2010 (Έκθεση προόδου σχετικά με το σχέδιο δράσης FLEGT για την περίοδο 2003-2010), EFI (2011), σ. 34.

57

Το Συνέδριο συμπεραίνει ότι η Επιτροπή δεν διαχειρίστηκε επαρκώς τη στήριξη που χορηγήθηκε βάσει του σχεδίου δράσης FLEGT της ΕΕ.

58

Η στήριξη μέσω του FLEGT δεν ήταν επαρκώς σχεδιασμένη και στοχοθετημένη:

- α) Η στήριξη της ΕΕ ως προς τη διαδικασία FLEGT βασίστηκε σε ορθή εκτίμηση του προβλήματος της παράνομης υλοτομίας, των σχετικών παραγόντων και των πιθανών μέτρων, και η Επιτροπή προσέγγισε το σχέδιο δράσης FLEGT με καινοτόμο τρόπο.
- β) Ωστόσο, η Επιτροπή δεν διαμόρφωσε ένα κατάλληλο σχέδιο εργασίας με σαφείς στόχους, ορόσημα και ειδικό προϋπολογισμό. Μολονότι τα παραπάνω δεν ήταν εύκολο να καθοριστούν κατά την έναρξη του σχεδίου δράσης, έπρεπε τουλάχιστον να είχαν καθοριστεί κατά τα πρώτα χρόνια.
- γ) Η καθυστερημένη έγκριση και η βραδεία εφαρμογή του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία λειτουργήσαν ως αντικίνητρα για τις χώρες ΕΣΕΣ στο πλαίσιο της προετοιμασίας τους για το σύστημα αδειών FLEGT.
- δ) Το κενό που δημιουργήθηκε από την απουσία συστήματος άδειας FLEGT έχει καλυφθεί σε μεγάλο βαθμό από ιδιωτικούς φορείς πιστοποίησης, που συμβάλλουν σημαντικά στην εκπλήρωση των απαιτήσεων δέουσας επιμέλειας του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν διερεύνησε επαρκώς το ενδεχόμενο συνεργειών μεταξύ του FLEGT και των εν λόγω ιδιωτικών συστημάτων.
- ε) Η Επιτροπή δεν έθεσε σαφείς προτεραιότητες χρηματοδότησης όσον αφορά τη στήριξη της προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας.

Σύσταση 1 Σχέδιο εργασίας

Η Επιτροπή πρέπει να καταρτίσει σχέδιο εργασίας το οποίο να πραγματεύεται τις διάφορες συνιστώσες του σχεδίου δράσης FLEGT για την περίοδο 2016-2020, με σαφείς και συγκεκριμένους στόχους, προτεραιότητες, προθεσμίες, καθώς και ειδικό προϋπολογισμό για τη στήριξη της ΕΕ σε χώρες παραγωγής ξυλείας. Οι στόχοι πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ικανότητες και τους περιορισμούς της εκάστοτε χώρας.

Σύσταση 2 Εφαρμογή του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία

Είναι πλέον καιρός η Επιτροπή να επιμείνει ως προς την αυστηρή εφαρμογή του κανονισμού για την ξυλεία σε όλα τα κράτη μέλη.

Σύσταση 3 Ιδιωτικά συστήματα πιστοποίησης

Η Επιτροπή πρέπει να προσδιορίσει τον βαθμό στον οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί περισσότερο το έργο ευυπόληπτων ιδιωτικών οργανισμών πιστοποίησης.

Σύσταση 4 Κατανομή των πόρων

Οι πόροι πρέπει να κατανέμονται στους τομείς στους οποίους είναι πιθανόν να έχουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο όσον αφορά την καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας και του συναφούς εμπορίου. Στις περιπτώσεις που οι πιθανότητες εφαρμογής των απαιτήσεων της ΕΣΕΣ είναι περιορισμένες, η Επιτροπή οφείλει να προτείνει μέτρα για τη στήριξη της διακυβέρνησης στον τομέα των δασών, χωρίς να συνάπτεται απαραίτητα ΕΣΕΣ.

59

Η στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας δεν ήταν επαρκώς αποτελεσματική.

- α) Μολονότι ενίσχυσε την κοινωνία των πολιτών και την ευαισθητοποίηση των χωρών-εταίρων ως προς το πρόβλημα της παράνομης υλοτομίας, τα έργα που αποσκοπούσαν στην ενίσχυση της ικανότητας των δημόσιων αρχών δεν είχαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- β) Το σύστημα αδειών FLEGT, που ήταν ο ακρογωνιαίος λίθος του σχεδίου δράσης, δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή σε καμία από τις χώρες-εταίρους. Έχουν περάσει πλέον 12 χρόνια από την παρουσίαση του σχεδίου δράσης, και μολονότι υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον για τις ΕΣΕΣ, δεν λειτουργεί ακόμη κανένα σύστημα αδειών FLEGT, ενώ δεν τηρήθηκαν ούτε οι διαδοχικές προθεσμίες που καθορίστηκαν για τη δημιουργία του.
- γ) Η Επιτροπή δεν μερίμνησε για την επαρκή παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο του σχεδίου δράσης FLEGT. Η αξιολόγηση που ξεκίνησε στο τέλος του 2014 έχει ήδη καθυστερήσει πολύ.

Σύσταση 5 Υποβολή εκθέσεων

Η Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει έκθεση ανά διετία σχετικά με την πρόοδο του σχεδίου δράσης FLEGT. Η εν λόγω έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει αξιολόγηση της εφαρμογής των ΕΣΕΣ, των σχετικών προθεσμιών, των δυσκολιών που ανακύπτουν, καθώς και των μέτρων που λαμβάνονται ή σχεδιάζονται.

Σύσταση 6 Αξιολογήσεις

Η Επιτροπή πρέπει να χρησιμοποιήσει την υπάρχουσα αξιολόγηση ως ευκαιρία για να εκτιμήσει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να τροποποιηθεί η υφιστάμενη προσέγγιση για την επίτευξη περισσότερο απτών αποτελεσμάτων.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα III, του οποίου προεδρεύει ο κ. Karel PINXTEN, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 8ης Σεπτεμβρίου 2015.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Πρόεδρος

Εφαρμογή προγραμμάτων στο πλαίσιο του FLEGT, για τη διακυβέρνηση των δασών και το εμπόριο, κατά την περίοδο 2003-2013

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Περιφέρεια/Χώρα	ΕΣΣΣ			Τρόποι διαχείρισης			Σύνολο
	Έτος υπογραφής	Εκδήλωση ενδιαφέροντος ¹	Διαπραγματεύσεις σε εξέλιξη ³	Εφαρμογή από τα κράτη μέλη	Από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς	Άλλος (εφαρμογή από χώρες εταίρους, ΜΚΟ, δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις)	
Υποσαχάρια Αφρική							74,89
Πολυκρατικά έργα ²						14,92	14,92
Καμερούν	2010					13,66	13,66
Λιβερία	2011			8,00		3,90	11,90
Γκάνα	2009					3,00	3,00
Μπουρκίνα Φάσο					7,80	0,20	8,00
Δημοκρατία του Κονγκό	2010					7,56	7,56
Κεντροαφρικανική Δημοκρατία	2011					6,80	6,80
Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό			X		3,00	2,18	5,18
Ουγκάντα						2,75	2,75
Μαδαγασκάρη						0,68	0,68
Γκαμπόν			X			0,20	0,20
Σουδάν						0,19	0,19
Μαλάουι						0,05	0,05
Λατινική Αμερική							90,21
Πολυκρατικά έργα ²						3,93	3,93
Ονδούρα			X	20,40		21,73	42,13
Βραζιλία					10,79	12,74	23,53
Νικαράγουα				2,00		6,06	8,06
Κολομβία		X				8,05	8,05
Περού		X				4,03	4,03
Γουιάνα			X			0,45	0,45
Χιλή						0,04	0,04

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Περιφέρεια/Χώρα	ΕΣΕΣ			Τρόποι διαχείρισης			Σύνολο
	Έτος υπογραφής	Εκδήλωση ενδιαφέροντος ¹	Διαπραγματεύσεις σε εξέλιξη ³	Εφαρμογή από τα κράτη μέλη	Από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς	Άλλος (εφαρμογή από χώρες εταιριών, ΜΚΟ, δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις)	
Ασία και Ειρηνικός							43,37
Πολυκρατικά έργα ²					10,60	1,91	12,51
Ινδονησία	2011					21,95	21,95
Κίνα						3,84	3,84
Φιλιππίνες		X				1,92	1,92
Αφγανιστάν						1,88	1,88
Ταϊλάνδη						0,61	0,61
Μιανμάρ		X				0,45	0,45
Νήσοι Σολομώντος		X				0,18	0,18
Μαλαισία			X				
Βιετνάμ			X			0,03	0,03
Γειτονία							25,04
Πολυκρατικά έργα ²					15,00		15,00
Μαρόκο						5,63	5,63
Κοσσυφοπέδιο				2,70		0,41	3,11
Μαυροβούνιο						0,75	0,75
Λίβανος						0,33	0,33
Αλβανία						0,10	0,10
Γεωργία						0,09	0,09
Λευκορωσία						0,03	0,03
Δύο ή περισσότερες περιφέρειες							63,65
Πολυκρατικά έργα ²					39,60	24,05	63,65
ΣΥΝΟΛΟ				33,10	86,79	177,28	297,17

1 Έξι ακόμη χώρες εκδήλωσαν ενδιαφέρον (Βολιβία, Καμπότζη, Εκουαδόρ, Γουατεμάλα, Παπούασία - Νέα Γουινέα και Σιέρα Λεόνε), ωστόσο μέχρι στιγμής δεν υπάρχει χρηματοδοτική δέσμευση.

2 Τα πολυκρατικά έργα περιλαμβάνουν: (για την Ασία και τον Ειρηνικό) συμφωνίες με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δασών συνολικού ύψους 10,6 εκατομμυρίων ευρώ (FLEGT Ασίας) και (για την περιοχή της γειτονίας) συμφωνίες με την Παγκόσμια Τράπεζα συνολικού ύψους 15 εκατομμυρίων ευρώ (FLEGT). Όσον αφορά τα πολυκρατικά έργα που καλύπτουν περισσότερες από δύο περιφέρειες, τα βασικά προγράμματα περιλαμβάνουν συμφωνίες ύψους 12 εκατομμυρίων ευρώ με το EFI και συμφωνίες ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ με τη FAO (FLEGT AKE: 10 εκατομμύρια ευρώ και FLEGT EE-FAO: 10 εκατομμύρια ευρώ).

3 Οι διαπραγματεύσεις βρίσκονται σε εξέλιξη για τρεις ακόμη χώρες για τις οποίες δεν υπάρχει καμία χρηματοδοτική δέσμευση μέχρι στιγμής: την Ακτή Ελεφαντοστού, το Λάος και την Ταϊλάνδη.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Κατάσταση ελεγχθέντων έργων

Χώρα	Τίτλος έργου	Συνεισφορά της ΕΕ (ευρώ)	Περίοδος εφαρμογής
Καμερούν	Διορισμός ανεξάρτητου παρατηρητή για τον δασικό έλεγχο και την παρακολούθηση των δασικών παραβάσεων στο Καμερούν	2 480 070	31.12.2009 - 30.12.2013
	Εφαρμογή συστήματος ιχνηλασιμότητας της ξυλείας στο Καμερούν	2 496 763	15.2.2010 - 14.12.2012
	Διενέργεια ανεξάρτητου ελέγχου του συστήματος FLEGT στο Καμερούν	1 164 600	4.5.2012 - 3.5.2014
	Προώθηση της νόμιμης παραγωγής και εξαγωγής ξυλείας που παράγεται από τα κοινοτικά δάση	987 139	1.2.2011 - 31.1.2012
	Εξωτερική και κοινοτική παρακολούθηση των δασών στο πλαίσιο της εφαρμογής της ΕΣΕΣ-FLEGT στο Καμερούν	113 836	19.1.2012 - 18.7.2013
Ινδονησία	Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ινδονησία, έργο στήριξης FLEGT	11 276 872	1.3.2006 - 28.11.2011
	Συνεργατικός χωροταξικός σχεδιασμός και βιώσιμες θεσμικές ρυθμίσεις για την ενίσχυση των δικαιωμάτων σχετικά με την κατοχή ιδιοκτησίας, τα δάση και τις κοινότητες στην Ινδονησία	1 796 619	1.3.2010 - 28.2.2014
	Ενίσχυση κρατικών και μη παραγόντων για την προετοιμασία, διαπραγμάτευση ή/και εφαρμογή της ΕΣΕΣ-FLEGT	1 189 228	10.1.2011 - 31.12.2015
	Ενίσχυση του ανεξάρτητου δικτύου δασικής παρακολούθησης της Ινδονησίας για τη διασφάλιση αξιόπιστου συστήματος επαλήθευσης της νομιμότητας της ξυλείας και την αποτελεσματική εφαρμογή της ΕΣΕΣ	188 946	1.5.2011 - 30.4.2013
	Προώθηση της εφαρμογής του συστήματος επαλήθευσης της νομιμότητας της ξυλείας (άδεια FLEGT) ως σημαντικού βήματος προς τη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση στον τομέα της μεταποίησης ξυλείας στην Ινδονησία	1 091 463	30.1.2013 - 28.2.2014

Κατάσταση αξιολογήσεων έργων και εκθέσεων ROM

Αξιολογήσεις

	Τίτλος έργου	Συνεισφορά της ΕΕ (ευρώ)	Χώρα	Ημερομηνία και τύπος αξιολόγησης	Κύριες διαπιστώσεις της έκθεσης
1	Πρόγραμμα περιφερειακής στήριξης για το σχέδιο δράσης ΕΕ-FLEGT στην Ασία	5 800 000	Κεντρικές υπηρεσίες	Δεκέμβριος 2010 Ενδιάμεση	<ul style="list-style-type: none"> Ανεπαρκής σχεδιασμός έργου: ασαφής προσδιορισμός των στόχων, των δραστηριοτήτων, των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων και των ορόσημων του έργου Έλλειψη σαφούς συστήματος παρακολούθησης των επιδόσεων, με αποτέλεσμα την ανεπαρκή αποτελεσματικότητα και την περιορισμένη λογοδοσία
2	Πρόγραμμα VERIFOR — Θεσμικές επιλογές για την επαλήθευση της νομιμότητας στον δασικό τομέα	1 902 171		Νοέμβριος 2009 Τελική	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη ευελιξίας του έργου να προσαρμοστεί το λογικό του πλαίσιο στη δυναμική ορισμένων περιοχών της Ασίας και της Αφρικής, με αποτέλεσμα τη μείωση της αποτελεσματικότητάς του
3	Σχέδιο δράσης για το εμπόριο ξυλείας — έργο του ταμείου TFT (Tropical Forest Fund, Ταμείο για τα Τροπικά Δάση)	3 389 796		Μάιος 2012 Τελική για την 1η φάση και ενδιάμεση για τη 2η φάση	<ul style="list-style-type: none"> Πολύ θετικές συνολικές επιδόσεις έργου
4	Εξασφάλιση της συμμετοχής: στήριξη των ενώσεων ΜΚΟ ώστε να λαμβάνουν μέρος στις διαδικασίες ΕΣΕΣ FLEGT με στόχο τη βελτίωση της διακυβέρνησης των δασών και την ενίσχυση των δικαιωμάτων των τοπικών και αυτόχθονων πληθυσμών	960 000		Ιούνιος 2012 Τελική	<ul style="list-style-type: none"> Πολύ θετικές συνολικές επιδόσεις έργου
5	Έργο της Forest Governance Learning Group (FGLG) για την προώθηση της πρακτικής, δίκαιης και βιώσιμης χρήσης των δασών	1 866 365		Ιανουάριος 2014 Τελική	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη συστηματικής αξιολόγησης των αναγκών και ανεπαρκώς προσδιορισμένο λογικό πλαίσιο, καθώς και μη κατάλληλος ορισμός δεικτών σε επίπεδο χώρας Ανεπαρκείς δράσεις για την επίτευξη της αναμενόμενης βελτίωσης της διακυβέρνησης

	Τίτλος έργου	Συνεισφορά της ΕΕ (ευρώ)	Χώρα	Ημερομηνία και τύπος αξιολόγησης	Κύριες διαπιστώσεις της έκθεσης
6	<i>Εφαρμογή συστήματος ιχνηλασιμότητας της ξυλείας στο Καμερούν</i>	2 496 763	Καμερούν	Μάιος 2013 Τελική	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκής σχεδιασμός έργου: οι κίνδυνοι και οι περιορισμοί της χώρας δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη ○ Ανεπαρκής συντονισμός μεταξύ των ενδιαφερομένων ○ Αναποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση του έργου ○ Μη επίτευξη των αναμενόμενων υλοποιήσεων
7	<i>Πρόωθηση της νόμιμης παραγωγής και εξαγωγής της ξυλείας που παράγεται σε κοινοτικά δάση</i>	987 139		Δεκέμβριος 2012 Ενδιάμεση	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκής αξιολόγηση και πρόβλεψη των περιορισμών ○ Μη ρεαλιστικός σχεδιασμός έργου
8	Ενίσχυση της διακυβέρνησης των δασών της Αφρικής — βάσει εθνικών συνεδριάσεων υψηλού επιπέδου για την παράνομη υλοτομία και δράσεων μέσου επιπέδου για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της κατάρτισης	1 890 608		Μάιος 2013 Ενδιάμεση	<ul style="list-style-type: none"> ○ Έλλειψη κατάλληλου λογικού πλαισίου με αντικειμενικά επαληθεύσιμους δείκτες ○ Ελλείψεις σε επίπεδο παρακολούθησης έργου: μη διεξαγωγή τακτικών συνεδριάσεων της επιτροπής καθοδήγησης ○ Προβλήματα συντονισμού με αποτέλεσμα την έλλειψη διασυνδέσεων μεταξύ των διαφόρων υλοποιήσεων του έργου
9	Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ινδονησία, έργο στήριξης FLEGT	11 276 872	Ινδονησία	Σεπτέμβριος 2010 Τελική	<ul style="list-style-type: none"> ○ Εσφαλμένος και μη ρεαλιστικός σχεδιασμός έργου ○ Αναποτελεσματική παρακολούθηση και εποπτεία του έργου ○ Μη παράδοση των περισσότερων υλοποιήσεων σύμφωνα με τον προγραμματισμό
10	<i>Ανεξάρτητη εποπτεία της εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας και της διακυβέρνησης στο πλαίσιο της στήριξης της ΕΣΕΣ FLEGT στη Λεκάνη του Κονγκό</i>	1 598 497	Δημοκρατία του Κονγκό	Μάρτιος 2012 Ενδιάμεση	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ορισμένες αδυναμίες στο λογικό πλαίσιο, ιδίως ως προς τον ορισμό αντικειμενικά επαληθεύσιμων δεικτών ○ Ελλείψεις σε επίπεδο παρακολούθησης έργου: μη διεξαγωγή τακτικών συνεδριάσεων της επιτροπής καθοδήγησης

Εκθέσεις ROM

	Τίτλος έργου	Συνεισφορά της ΕΕ στο πρόγραμμα (σε ευρώ)	Χώρα	Ημερομηνία ROM	Κύριες διαπιστώσεις της έκθεσης
11	Πρόγραμμα για τους πληθυσμούς των δασών: Εξασφάλιση ισχυρής θέσης: Αποτελεσματική συμμετοχή των εξαρτώμενων από τα δάση κοινοτήτων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στο FLEGT	778 271	Καμερούν	Μάρτιος 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκής σχεδιασμός του λογικού πλαισίου, στοιχείο που καθιστά δύσκολη την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων ○ Ανεπαρκής συμμετοχή των εταίρων στον σχεδιασμό του έργου ○ Περιορισμένος συντονισμός με άλλα έργα FLEGT και εθνικούς παράγοντες ○ Περιορισμένες προσπάθειες παρακολούθησης
12	<i>Πρώθηση της νόμιμης παραγωγής και εξαγωγής της ξυλείας που παράγεται σε κοινοτικά δάση</i>	987 139		Μάρτιος 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκές λογικό πλαίσιο, με ασαφώς προσδιορισμένους στόχους και δείκτες ○ Ανεπαρκής ανάλυση κινδύνου ○ Ανεπαρκής παρακολούθηση των δραστηριοτήτων ○ Καθυστερήσεις σε επίπεδο υλοποίησης ○ Έλλειψη ευέλικτης/βιώσιμης στρατηγικής εξέδου
13	Ενίσχυση της διακυβέρνησης των δασών της Αφρικής — βάσει εθνικών συνεδριάσεων υψηλού επιπέδου για την παράνομη υλοτομία και δράσεων μέσου επιπέδου για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της κατάρτισης	1 890 608		Ιούνιος 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκές λογικό πλαίσιο και ανεπαρκώς σχεδιασμένοι στόχοι, υλοποιήσεις και δείκτες ○ Ανεπαρκής συντονισμός μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων ○ Χαμηλή ποιότητα αποτελεσμάτων και αβέβαιη βιωσιμότητα
14	Ανάπτυξη ικανοτήτων στη Λεκάνη του Κονγκό και ανεξάρτητη εποπτεία της δασικής νομοθεσίας και διακυβέρνησης στη Δημοκρατία του Κονγκό	1 636 366	Δημοκρατία του Κονγκό	Απρίλιος 2009	<ul style="list-style-type: none"> ○ Οι δείκτες δεν είναι πάντοτε προσδιορισίμοι ποσοτικών ○ Το έργο εξαρτάται από την εξωτερική χρηματοδότηση και δεν αποφέρει έσοδα για την κάλυψη των αναγκών του ○ Είναι μάλλον απίθανο η θεσμική δομή να παραμείνει χωρίς εξωτερική παρέμβαση
15	<i>Ανεξάρτητη εποπτεία της εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας και της διακυβέρνησης στο πλαίσιο της στήριξης της ΕΣΕΣ-FLEGT στη Λεκάνη του Κονγκό</i>	1 438 647		Δεκέμβριος 2012	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ασαφείς και δύσκολα μετρήσιμοι δείκτες ○ Μη διεξαγωγή των προγραμματισμένων συνεδριάσεων της επιτροπής καθοδήγησης ○ Βιωσιμότητα εξαρτώμενη από τις συνεχείς χρηματοδοτήσεις χορηγών
16	<i>Διάδοση της ΕΣΕΣ-FLEGT με στόχο την οικειοποίησή της από τους τοπικούς και αυτόχθονες πληθυσμούς και τη συμμετοχή τους στην εφαρμογή της</i>	180 000		Δεκέμβριος 2012	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκές λογικό πλαίσιο, ορισμένοι μη μετρήσιμοι δείκτες ○ Ανεπαρκής εμπλοκή των ενδιαφερομένων στον σχεδιασμό του έργου ○ Μη διεξαγωγή των προγραμματισμένων συνεδριάσεων της επιτροπής καθοδήγησης ○ Προβλήματα βιωσιμότητας: η διαδικασία ΕΣΕΣ είναι ακόμη σε εξέλιξη, το επίπεδο τεχνικής κατάρτισης των εταίρων και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων είναι ανεπαρκές

	Τίτλος έργου	Συνεισφορά της ΕΕ στο πρόγραμμα (σε ευρώ)	Χώρα	Ημερομηνία ROM	Κύριες διαπιστώσεις της έκθεσης
17	Πρωτοβουλία διακυβέρνησης για την εξασφάλιση δικαιωμάτων και λογοδοσίας στη διαχείριση των δασών	865 767	Γκάνα	Ιούλιος 2011	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκές λογικό πλαίσιο ○ Ασαφείς κίνδυνοι και υποθέσεις ○ Ανεπαρκής συντονισμός μεταξύ εταίρων ○ Μη υποστηρικτικό πολιτικό περιβάλλον ○ Αναποτελεσματική εφαρμογή ορισμένων δραστηριοτήτων ○ Η βιωσιμότητα δεν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του σχεδιασμού του έργου
18	Υποστήριξη της ενσωμάτωσης νόμιμων και νομότυπων εγχώριων αγορών ξυλείας στις Εθελοντικές Συμφωνίες Εταιρικής Σχέσης	1 999 265		Ιούνιος 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Δύσκολα μετρήσιμοι δείκτες, δυσκολία παρακολούθησης και μέτρησης των αποτελεσμάτων
19	Πρωτοστατώντας σε έναν νέο τρόπο διατήρησης των τροπικών δασών: από την παράνομη υλοτομία στη χρηστή διακυβέρνηση	2 560 516		Νοέμβριος 2011	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκής ανάπτυξη δεικτών ○ Λανθασμένη εκτίμηση της πολυπλοκότητας και του αριθμού των εμπλεκόμενων παραγόντων από τους φορείς υλοποίησης του έργου ○ Ανεπαρκής ενσωμάτωση στις τοπικές θεσμικές δομές
20	Βελτίωση της διακυβέρνησης των δασικών πόρων και μείωση της παράνομης υλοτομίας και του συναφούς εμπορίου με την πλήρη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη Νοτιοανατολική Ασία	1 645 901	Ινδονησία	Σεπτέμβριος 2007	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκώς ρεαλιστικοί δείκτες
21	Συνεργατικός χωροταξικός σχεδιασμός και βιώσιμες θεσμικές ρυθμίσεις για την ενίσχυση των δικαιωμάτων σχετικά με την έγγαιο ιδιοκτησία, τα δάση και τις κοινότητες στην Ινδονησία	1 796 619		Νοέμβριος 2012	<ul style="list-style-type: none"> ○ Έλλειψη λεπτομερών δεικτών ○ Αδυναμίες όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο ○ Έλλειψη βιώσιμης στρατηγικής εξόδου
22	Ενίσχυση των κρατικών και μη κρατικών παραγόντων για την προετοιμασία, διαπραγμάτευση ή/και εφαρμογή της ΕΣΕΣ-FLEGT	1 189 228		Δεκέμβριος 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκείς δείκτες ○ Ανεπαρκής συντονισμός: μη διεξαγωγή συνεδριάσεων της επιτροπής καθοδήγησης, περιορισμένη συνεργασία μεταξύ εταίρων ○ Καθυστερήσεις στην εφαρμογή

	Τίτλος έργου	Συνεισφορά της ΕΕ στο πρόγραμμα (σε ευρώ)	Χώρα	Ημερομηνία ROM	Κύριες διαπιστώσεις της έκθεσης
23	Ενίσχυση της δασικής διαχείρισης στη μεταπολεμική Λιβερία	1 616 448	Λιβερία	Ιούνιος 2012	<ul style="list-style-type: none"> ○ Έλλειψη σαφήνειας και ρεαλισμού στο λογικό πλαίσιο ○ Έλλειψη εργαλείων παρακολούθησης και αξιολόγησης σε επίπεδο σχεδιασμού ○ Μη συμμετοχή αρκετών δικαιούχων στη διαδικασία σχεδιασμού ○ Προβλήματα επικοινωνίας μεταξύ της αντιπροσωπείας της ΕΕ και του εκτελεστικού εταίρου ○ Έλλειψη στρατηγικής βιωσιμότητας
24	Ανεξάρτητη εποπτεία της επιβολής της δασικής νομοθεσίας και της διακυβέρνησης από την κοινωνία των πολιτών στη Λιβερία	150 000		Μάιος 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αδυναμίες ως προς το λογικό πλαίσιο: ανεπαρκώς καθορισμένοι δείκτες, μη ρεαλιστικό χρονικό πλαίσιο ○ Μη συμμετοχή των φτωχών δικαιούχων και του ιδιωτικού τομέα στον σχεδιασμό ○ Ανεπαρκής παρακολούθηση, μη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών στις συνεδριάσεις της επιτροπής καθοδήγησης ○ Έλλειψη στρατηγικής σταδιακής κατάργησης στο σχέδιο εργασίας ○ Ανεπαρκές πλαίσιο πολιτικής
25	Βελτίωση της διακυβέρνησης των δασών μέσω της παρακολούθησης από την κοινωνία των πολιτών	129 852		Μάιος 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ασαφές λογικό πλαίσιο, έλλειψη δεικτών SMART ○ Μη συμμετοχή του φτωχού αγροτικού πληθυσμού και του ιδιωτικού τομέα στη διαδικασία σχεδιασμού ○ Σημαντική καθυστέρηση πολλών αποτελεσμάτων, μη παράδοση ορισμένων εξ αυτών ○ Προβλήματα επικοινωνίας μεταξύ της αντιπροσωπείας της ΕΕ και του εκτελεστικού εταίρου ○ Έλλειψη στρατηγικής εξόδου

Διεθνής Διαφάνεια — Δείκτης Αντίληψης Διαφθοράς 2007-2013

Χώρα	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	CPI													
	Βαθμο- λογία CPI	Κατά- ταξη CPI	Βαθμο- λογία CPI	Κατά- ταξη CPI	Βαθμο- λογία CPI	Κατά- ταξη CPI	Βαθμο- λογία CPI	Κατά- ταξη CPI	Βαθμο- λογία CPI	Κατά- ταξη CPI	Βαθμο- λογία CPI	Κατά- ταξη CPI	Βαθμο- λογία CPI	Κατά- ταξη CPI
Καμερούν	2,4	138	2,3	141	2,2	146	2,2	146	2,5	134	2,6	144	2,5	144
Λιβερία	2,1	150	2,4	138	3,1	97	3,3	87	3,2	91	4,1	75	3,8	83
Γκάνα	3,7	69	3,9	67	3,9	69	4,1	62	3,9	69	4,5	64	4,6	63
Δημοκρατία του Κονγκό	2,1	150	1,9	158	1,9	162	2,1	154	2,2	154	2,6	144	2,2	154
Κεντροαφρικανική Δημοκρατία	2,0	162	2,0	151	2,0	158	2,1	154	2,2	154	2,6	144	2,5	144
Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό	1,9	168	1,7	171	1,9	162	2,0	164	2	168	2,1	160	2,2	154
Γκαμπόν	3,3	84	3,1	96	2,9	106	2,8	110	3	100	3,5	102	3,4	106
Ονδούρα	2,5	131	2,6	126	2,5	130	2,4	134	2,6	129	2,8	133	2,6	140
Γουιάνα	2,6	123	2,6	126	2,6	126	2,7	116	2,5	134	2,8	133	2,7	136
Ινδονησία	2,3	143	2,6	126	2,8	111	2,8	110	3	100	3,2	118	3,2	114
Μαλαισία	5,1	43	5,1	47	4,5	56	4,4	56	4,3	60	4,9	54	5,0	50
Βιετνάμ	2,6	123	2,7	121	2,7	120	2,7	116	2,9	112	3,1	123	3,1	116

Ο δείκτης αντίληψης διαφθοράς (Corruption Perception Index – CPI) μετρά τα αντιληπτά επίπεδα διαφθοράς στον δημόσιο τομέα κατατάσσοντας την κάθε χώρα σε μια κλίμακα από το 0 (πολύ διεφθαρμένη) έως το 100 (καθόλου διεφθαρμένη). Οι κατατάξεις του 2013 βασίστηκαν σε αξιολόγηση 177 χωρών.

Συνοπτική παρουσίαση

I Η ηγετική θέση της ΕΕ στις προσπάθειες που καταβάλλονται παγκοσμίως για την καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας είναι ευρέως αναγνωρισμένη. Η ΕΕ και τα 28 κράτη μέλη συνεργάζονται με περισσότερες από 40 χώρες παραγωγής και αρκετές χώρες κατανάλωσης ανά τον κόσμο για την εφαρμογή των μέτρων που σχετίζονται με το FLEGT.

II Πρέπει να τονιστεί ότι η ανακοίνωση για το FLEGT ήταν η απάντηση στην έντονη έκκληση για κοινή δράση που απηύθυναν η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι χώρες παραγωγής. Το σχέδιο δράσης FLEGT είναι ένα πλαίσιο πολιτικής που κατάφερε να προσελκύσει την πολιτική προσοχή στο θέμα της παράνομης υλοτομίας, και έγινε εφιαλτήριο για μέτρα πολιτικής και κανονιστικά μέτρα, καθώς και για τη στήριξη της διακυβέρνησης από την ΕΕ, τα κράτη μέλη της ΕΕ και διάφορες χώρες εταίρους. Είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι το FLEGT δεν είναι χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα συνεργασίας με ειδικό μηχανισμό χρηματοδότησης.

Το σχέδιο δράσης FLEGT «καθορίζει διαδικασία και δέσμη μέτρων» όσον αφορά διάφορα σκέλη και στηρίζεται κυρίως σε μέτρα πολιτικής και κανονιστικά μέτρα, ενώ συμπληρώνεται από την κατά παράδοση στήριξη της αναπτυξιακής συνεργασίας για την επίτευξη των στόχων του.

III Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με το συμπέρασμα του Συνεδρίου ότι η διαχείριση της στήριξης που χορηγήθηκε βάσει του σχεδίου δράσης FLEGT της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας δεν ήταν επαρκής. Η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες ώστε να διαχειριστεί με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τη στήριξη του FLEGT προς τις χώρες παραγωγής, λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις που συνιστούν η αντιμετώπιση της παράνομης υλοτομίας παγκοσμίως, η πολυπλοκότητα της προώθησης της χρηστής διακυβέρνησης και της επιβολής του νόμου στον τομέα των δασών σε διάφορες αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και ο καινοτόμος χαρακτήρας του FLEGT. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της οικονομίας. Θα αντλήσει διδάγματα από την ειδική έκθεση του Συνεδρίου καθώς και από την υπό εξέλιξη αξιολόγηση του

σχεδίου δράσης του FLEGT, στο πλαίσιο της οποίας κατέστη δυνατό να εξεταστεί ευρύ φάσμα προγραμμάτων, έργων και μέτρων. Η Επιτροπή τονίζει επίσης ότι το FLEGT αποτελεί κοινό εγχείρημα της Επιτροπής, των κρατών μελών και των χωρών εταίρων. Τούτο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μεταξύ άλλων κατά την αξιολόγηση της κατανομής των πόρων. Δεν πρέπει να αναμένεται ότι όλα τα ζητήματα διακυβέρνησης και επιβολής του νόμου στον τομέα των δασών θα αντιμετωπιστούν με τους πόρους της Επιτροπής και μόνο.

IV Η Επιτροπή διαφωνεί εν μέρει με την παρατήρηση του Συνεδρίου.

Ο καινοτόμος χαρακτήρας του σχεδίου δράσης FLEGT, η πολυμορφία των μέτρων πολιτικής, των κανονιστικών μέτρων, και των μέτρων αναπτυξιακής συνεργασίας, καθώς και ο μεγάλος αριθμός παραγόντων και εταίρων είναι δύσκολο να ενταχθούν σε ένα ενιαίο σχέδιο εργασίας με σαφή ορόσημα και προθεσμίες και ειδικό προϋπολογισμό. Ωστόσο, πολλά από τα μέτρα του FLEGT, όπως οι ΕΣΕΣ ή τα έργα, διαθέτουν το δικό τους λεπτομερές σχέδιο υλοποίησης.

Η βοήθεια χορηγήθηκε με βάση σαφή κριτήρια, ωστόσο η χρήση μίας και μοναδικής δέσμης κριτηρίων για όλες τις παρεμβάσεις ήταν αδύνατη δεδομένης της έλλειψης ενιαίου ειδικού προϋπολογισμού και χρηματοδοτικού μέσου.

Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με την άποψη του Συνεδρίου περί καθυστερημένης έγκρισης του κανονισμού EUTR. Στο σχέδιο δράσης δεν γινόταν αναφορά στον EUTR αλλά μόνο στη διερεύνηση της «δυνατότητα[ς] εφαρμογής νομοθετικών μέτρων για τον έλεγχο των εισαγωγών στην ΕΕ της παράνομα υλοτομημένης ξυλείας». Ο κανονισμός προτάθηκε μόνον έπειτα από εκτενείς εργασίες, στο πλαίσιο των οποίων εξετάστηκαν οι τρόποι αντιμετώπισης της παράνομης υλοτομίας με βάση την ισχύουσα νομοθεσία. Η νομοθεσία εκδόθηκε και τέθηκε σε ισχύ στις 20 Οκτωβρίου 2010, και κατέστη εφαρμοστέα τον Μάρτιο του 2013. Με τη θέση σε ισχύ του EUTR, η Επιτροπή ανέλαβε δράση για να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας.

V Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει τα ακόλουθα ζητήματα. Πρώτον, για την ανάπτυξη ενός λειτουργικού συστήματος επαλήθευσης της νομιμότητας και χορήγησης αδειών FLEGT δεν αρκούν μόνο

αποτελεσματικά έργα, αλλά απαιτούνται πολύ περισσότερα. Δεύτερον, μολονότι έχουν παρέλθει 12 έτη από την έγκριση του σχεδίου δράσης FLEGT, το χρονικό διάστημα από την έγκριση των 6 ΕΣΕΣ που εφαρμόζονται κυμαίνεται από 1,5 έως 4,5 έτη, είναι δηλαδή σχετικά σύντομο για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των φιλόδοξων συστημάτων και των μεταρρυθμίσεων διακυβέρνησης που συνεπάγονται οι ΕΣΕΣ, ιδίως εάν ληφθούν υπόψη οι δύσκολες συνθήκες διακυβέρνησης που επικρατούν σε πολλές από τις χώρες εταίρους μας. Όπως αναγνωρίζεται στο σημείο 45 της έκθεσης του Συνεδρίου, η Ινδονησία και η Γκάνα έχουν καθιερώσει συστήματα αδειοδότησης τα οποία εφαρμόζουν σε ολόκληρη τη χώρα. Τα συστήματα αυτά υποβλήθηκαν σε αξιολόγηση και βελτιώνονται με βάση τα ευρήματα και τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στις εν λόγω αξιολογήσεις. Οι ΕΣΕΣ καθορίζουν υψηλά πρότυπα για τα συστήματα επαλήθευσης της νομιμότητας της ξυλείας, τα οποία πρέπει να πληρούνται προτού ξεκινήσει η χορήγηση αδειών FLEGT.

Εισαγωγή

02

Σε πολλές περιπτώσεις, ο δασικός τομέας διέπεται από σειρά σύνθετων και ποικίλων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, συχνά με εσωτερικές αντιφάσεις και κενά, που συμβάλλουν στην ανασφάλεια δικαίου για τη δασική βιομηχανία και τους εξαρτώμενους από τα δάση πληθυσμούς. Ο ορισμός του νόμιμου ή του παράνομου απαιτεί εμπειριστατωμένη εξέταση της ισχύουσας νομοθεσίας.

04

Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των δύο κανονισμών (του κανονισμού FLEGT και του EUTR) και των εμπορικών συμφωνιών (ΕΣΕΣ) αποτελούν σημαντικά επιτεύγματα που αξίζει να αναγνωριστούν. Απορρόφησαν μεγάλο μέρος του χρόνου και των πόρων της Επιτροπής κατά την περίοδο μεταξύ του 2004 και του 2010.

Πλαίσιο 1

Το σχέδιο δράσης δεν περιελάμβανε τον κανονισμό της ΕΕ για την ξυλεία, αλλά μόνο μια δέσμευση για την ανάλυση των επιλογών και της δυνατότητας εφαρμογής νομοθετικών μέτρων για τον έλεγχο των εισαγωγών της παράνομης ξυλείας στην ΕΕ.

Πλαίσιο 2

Το πλαίσιο 2 αντικατοπτρίζει το αρχικό σκεπτικό της ΕΕ και των κρατών μελών της σχετικά με τις ΕΣΕΣ. Το θέμα αυτό αποτέλεσε αντικείμενο διεξοδικών συζητήσεων μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών κατά την περίοδο 2004-2005 και εξελίχθηκε σημαντικά, οδηγώντας στις οδηγίες του Συμβουλίου σχετικά με τις διαπραγματεύσεις των ΕΣΕΣ στο τέλος του 2005.

Κάθε ΕΣΕΣ εξελίχθηκε περαιτέρω μέσω των διαπραγματεύσεων με τις χώρες εταίρους, αντικατοπτρίζοντας τις ιδιαίτερες συνθήκες και προσδοκίες της εκάστοτε χώρας.

Ενώ η ΕΣΕΣ με την Ινδονησία είναι γενικώς παρόμοια με εκείνη που περιγράφεται στο σχέδιο δράσης, οι υπόλοιπες χώρες ΕΣΕΣ έχουν επιλέξει ένα μοντέλο που βασίζεται κυρίως στις δημόσιες διοικήσεις για την επαλήθευση της νομιμότητας και όχι σε ανεξάρτητους, διαπιστευμένους από το κράτος, οργανισμούς.

06

Δεδομένου ότι το FLEGT αποτελεί κοινό εγχείρημα της Επιτροπής και των κρατών μελών, η στήριξη της Επιτροπής δεν πρέπει να αξιολογείται χωριστά από τη στήριξη των κρατών μελών. Ο συντονισμός της στήριξης που παρέχουν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζεται από την ad hoc ομάδα του FLEGT και, σε εθνικό επίπεδο, από τις μικτές επιτροπές εφαρμογής και τις αντιπροσωπείες της ΕΕ.

08

Είναι σημαντικό να αντικατοπτρίζεται η ποικιλομορφία των παραγόντων που εμπλέκονται στην εφαρμογή του FLEGT. Οι δραστηριότητες που σχετίζονται με το FLEGT εφαρμόζονται από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις χώρες εταίρους.

Τα κράτη μέλη, μέσω των αρμόδιων αρχών τους, δραματίζουν κεντρικό ρόλο στην εφαρμογή των κανονισμών EUTR και FLEGT στις πολιτικές για τις δημόσιες συμβάσεις, στις χρηματοδοτικές και επενδυτικές πολιτικές, και στη στήριξη προς τις χώρες παραγωγής.

Πρέπει επίσης να αναγνωριστεί ότι οι δραστηριότητες που σχετίζονται με το σχέδιο δράσης FLEGT εφαρμόζονται επίσης από τις χώρες παραγωγής, τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών.

Παρατηρήσεις

17

Η Επιτροπή ακολούθησε τη διμερή επιλογή αλλά και την επιλογή της «απαγόρευσης», που οδήγησαν στην έγκριση του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία. Η Επιτροπή διατήρησε επίσης συνεχείς επαφές με διεθνείς εταίρους για να προαχθεί η ανάληψη πολυμερούς δράσης για την αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης υλοτομίας.

19

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το σχέδιο δράσης FLEGT είναι πλαίσιο πολιτικής που ορίζει μια γενική προσέγγιση και γενικούς στόχους και περιγράφει μια σειρά πιθανών μέτρων πολιτικής και κανονιστικών μέτρων και άλλων δράσεων της ΕΕ, των κρατών μελών και διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων. Εκπονήθηκε από την ΕΕ ως απάντηση στο «πρόγραμμα δράσης» για τα δάση και την παράνομη υλοτομία που υιοθέτησε η G8 το 1998.

20

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ανάγκη ανάπτυξης ειδικότερων στόχων, οροσήμων και ενός κοινού χάρτη πορείας, καθώς και την ανάγκη συστηματικότερης παρακολούθησης της υλοποίησης του σχεδίου δράσης FLEGT. Οι συστάσεις της συνεχούς αξιολόγησης θα συμβάλουν οπωσδήποτε σε αυτή την προσπάθεια. Ωστόσο, η έλλειψη ειδικότερου σχεδίου αντικατοπτρίζει τη δυσκολία καθορισμού ειδικών σκοπών, στόχων και χρονοδιαγράμματος για μια πολιτική που συνδυάζει ευρύ φάσμα μέτρων πολιτικής, κανονιστικών μέτρων και μέτρων χρηματοδοτικής/τεχνικής βοήθειας από ευρύ φάσμα χωρών και παραγόντων. Η Επιτροπή επιθυμεί να υπογραμμίσει το γεγονός ότι αναπτύχθηκαν λεπτομερή σχέδια εφαρμογής για διάφορες πτυχές του σχεδίου δράσης —όπως, παραδείγματος χάρη, για όλες τις ΕΣΕΣ και όλα τα έργα και τα μέσα στήριξης των χωρών παραγωγής.

21

Στα σχέδια δράσης της Επιτροπής συνήθως δεν προσδιορίζονται αναλυτικά οι προϋπολογισμοί (βλέπε τα διάφορα σχέδια δράσης της Επιτροπής: π.χ. ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση· σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία).

Όσον αφορά την αναπτυξιακή συνεργασία, η Επιτροπή εφάρμοσε όσα προβλέπονταν στην ενότητα 4.1 του σχεδίου δράσης: δεν υπήρχε πρόβλεψη για ενοποιημένο προϋπολογισμό και η Επιτροπή κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για να εντάξει το FLEGT σε διάφορα γεωγραφικά και θεματικά μέσα. Η Επιτροπή αναπτύσσει μια «εμβληματική πρωτοβουλία FLEGT» στο πλαίσιο του προγράμματος του μηχανισμού αναπτυξιακής συνεργασίας (DCI) για τα παγκόσμια δημόσια αγαθά και προκλήσεις, προκειμένου να ενισχύσει τη συνοχή, τη συμπληρωματικότητα και τον συντονισμό διαφόρων έργων της Επιτροπής για τη στήριξη των χωρών παραγωγής.

22

Ο προσδιορισμός όλων των δασικών έργων ή των έργων FLEGT συνιστούσε πρόκληση καθώς οι δράσεις FLEGT της ΕΕ χρηματοδοτούνται από πολλαπλά μέσα και ορισμένες φορές ενσωματώνονται σε προγράμματα που καλύπτουν τομείς πέραν των δασών (π.χ. εμπόριο, βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή, κ.ά.). Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει μία μόνο «ετικέτα» FLEGT που να επιτρέπει μια απλή αναζήτηση στο σύστημα πληροφοριών της Επιτροπής. Ωστόσο, η Επιτροπή επιχείρησε να αναπτύξει μια βάση δεδομένων για τη συγκέντρωση των έργων που σχετίζονται με τα δάση και χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ κατά την περίοδο 2000-2012, από κοινού με το Συνέδριο, επισημαίνοντας ότι η εν λόγω εργασία ήταν σε εξέλιξη και έπρεπε να βελτιστοποιηθεί. Η Επιτροπή επικαιροποίησε τη βάση δεδομένων ώστε να περιλαμβάνει τις συμφωνίες που υπεγράφησαν μετά το 2012. Στο πλαίσιο της υπό εξέλιξη αξιολόγησης του σχεδίου δράσης FLEGT, ξεκίνησε μια νέα διαδικασία συγκέντρωσης όλων των έργων FLEGT που χρηματοδοτούνται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

23

Η Ρωσία και η Κίνα εξαγουν σημαντικές ποσότητες προϊόντων ξυλείας στην ΕΕ και αποφάσισαν να μη συνάψουν ΕΣΕΣ με την ΕΕ. Συνεπώς, με τις χώρες αυτές, η Επιτροπή αποφάσισε να προβεί σε διμερείς διαλόγους σχετικά με την παράνομη υλοτομία.

Η Ινδία, η Κορέα και η Ιαπωνία είναι μεγάλες καταναλωτικές αγορές και η Επιτροπή έχει ξεκινήσει διμερή διάλογο σε θέματα περιβάλλοντος που αφορούν μεταξύ άλλων και το εμπόριο ξυλείας.

Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την άποψη ότι οι διμερείς συζητήσεις με τις μεγάλες χώρες παραγωγής, επεξεργασίας και/ή εμπορίου έχουν αποφέρει, ως επί το πλείστον, περιορισμένα αποτελέσματα. Είναι

γενικώς αναγνωρισμένο ότι το σχέδιο δράσης FLEGT της ΕΕ ενέπνευσε και άλλες μεγάλες χώρες να υιοθετήσουν μέτρα που να συνδυάζουν την προσφορά και τη ζήτηση (αυστραλέζικος νόμος για την απαγόρευση της παράνομης υλοτομίας· αναθεωρημένος νόμος Lacey Act των ΗΠΑ· ελβετική νομοθεσία· Ιαπωνία).

24

Το σχέδιο δράσης περιελάμβανε δέσμευση ότι η Επιτροπή «θα αναλύσει τις δυνατότητες θέσπισης νέων μέτρων —και τις επιπτώσεις τους— καθώς και, αν δεν υπάρξει πολυμερής πρόοδος, τη δυνατότητα εφαρμογής νομοθετικών μέτρων για τον έλεγχο των εισαγωγών στην ΕΕ» της παράνομης ξυλείας. Η Επιτροπή έπρεπε να αξιολογήσει την προστιθέμενη αξία και τις πιθανές επιπτώσεις αυτών των δυνατοτήτων και να διασφαλίσει ότι τυχόν νέα νομοθεσία θα τυγχάνει επαρκούς στήριξης από τους ενδιαφερόμενους φορείς. Κατά την έναρξη του σχεδίου δράσης, μόνο οι ΜΚΟ ζήτησαν να θεσπιστεί νέα νομοθεσία. Ο ιδιωτικός τομέας επικεντρώθηκε σε εθελοντικά μέτρα, όπως πιστοποίηση, κώδικες δεοντολογίας κ.ά. Μόνον όταν τα μέτρα αυτά αποδείχθηκαν ανεπαρκή ξεκίνησε ο ιδιωτικός τομέας να στηρίζει και εν τέλει να ζητεί τη θέσπιση νέας νομοθεσίας (βλέπε αίτημα του 2006 από τον ιδιωτικό τομέα προς την Επιτροπή). Επομένως, η Επιτροπή έκρινε μόλις το 2007, όπως αναφέρεται στο σημείο 24, ότι είχε εξασφαλίσει επαρκή στήριξη ώστε να προβεί στη μελέτη.

25

Η έγκριση του EUTR έστειλε ένα σαφές μήνυμα σχετικά με την ισχυρή δέσμευση της ΕΕ να συμπληρώσει το οπλοστάσιο των μέτρων που εφαρμόζονται ήδη και να αντιμετωπίσει «στην πηγή» το ζήτημα της παράνομης υλοτομίας. Ήδη από το 2007, η Επιτροπή ξεκίνησε τις προπαρασκευαστικές εργασίες και το 2008 υπέβαλε νομοθετική πρόταση. Η επιβολή νέων υποχρεώσεων σε διάφορους οικονομικούς τομείς απαιτεί σημαντικές προπαρασκευαστικές εργασίες από την Επιτροπή. Ο αριθμός των χωρών που συμμετείχαν στη διαδικασία ΕΣΕΣ απέδειξε ότι δεν υπήρχε έλλειψη κινήτρων κατά τα αρχικά στάδια του FLEGT για συμμετοχή στη διαδικασία ΕΣΕΣ.

Αναφορικά με την υφιστάμενη κατάσταση της εφαρμογής του EUTR, πρέπει να σημειωθεί ότι ο εν λόγω κανονισμός δεν κατέστη εκτελεστός παρά μόνο τον Μάρτιο του 2013, γεγονός που σημαίνει ότι πρόκειται για σχετικά πρόσφατο κανονισμό. Η πλειονότητα των κρατών μελών (24 από τα 28 κράτη μέλη) θέσπισαν μέτρα για την εφαρμογή του EUTR

και πραγματοποιούν ελέγχους σε φορείς εκμετάλλευσης, όπως ορίζει ο κανονισμός. Με την έναρξη ισχύος του EUTR, η Επιτροπή κατάρτισε κατάλληλα μέτρα. Τα πιθανά μέτρα προσδιορίστηκαν και συμπεριλήφθηκαν σε μια στρατηγική για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με σαφές χρονοδιάγραμμα και σαφή κατανομή πόρων. Ως αποτέλεσμα των μέτρων που ελήφθησαν, ορισμένα κράτη μέλη επέσπευσαν τη διαδικασία εφαρμογής και ανέφεραν ότι βρίσκονται σε πλήρη συμμόρφωση.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την καίρια σημασία της αποτελεσματικής εφαρμογής του EUTR από το σύνολο των κρατών μελών και θα συνεχίσει να διαδραματίζει τον ρόλο της για την επίτευξη αυτού του στόχου.

26

Όπως προβλέπεται στο σχέδιο δράσης FLEGT, η Επιτροπή έχει διερευνήσει τρόπους για τη δημιουργία συνεργειών με υφιστάμενα δημόσια ή ιδιωτικά συστήματα πιστοποίησης και συνεχίζει να συνεργάζεται για το θέμα αυτό με τις χώρες εταίρους ΕΣΕΣ και τα συστήματα πιστοποίησης (π.χ. τα έγγραφα καθοδήγησης της Επιτροπής σχετικά με τις διαπραγματεύσεις ΕΣΕΣ εμπνέονται από το έργο των εν λόγω συστημάτων και σκοπίμως περιέλαβαν επιλογή για συστήματα βασισμένα στους φορείς εκμετάλλευσης —όπως ορίζεται στην ΕΣΕΣ με την Ινδονησία· εκπονήθηκαν διάφορες μελέτες καταρτίστηκε ειδικό επεξηγηματικό σημείωμα και αφιερώθηκε μια συνεδρία στο θέμα αυτό κατά τη διάρκεια της εβδομάδας FLEGT 2015). Διάφορα έργα, χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ και τα κράτη μέλη, προώθησαν την ιδιωτική πιστοποίηση στις αναπτυσσόμενες χώρες. Στην Ινδονησία, το σχέδιο δράσης για το εμπόριο ξυλείας —μια σημαντική δράση που χρηματοδοτείται από την ΕΕ και συνδυάζεται με εθελοντικά συστήματα πιστοποίησης (όπως το Συμβούλιο Διαχείρισης Δασών και το Ινδονησιακό Ινστιτούτο Οικολογικού Σήματος – πιστοποίηση LEI)— είχε ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη του συστήματος και του προτύπου SVLK.

Τέσσερις από τις έξι χώρες που έχουν συνάψει ΕΣΕΣ προβλέπουν την αναγνώριση ιδιωτικών συστημάτων πιστοποίησης ως μέρος της διαδικασίας αδειών τους (Καμερούν, Δημοκρατία του Κονγκό, Λιβερία και Κεντροαφρικανική Δημοκρατία), και η Επιτροπή στηρίζει τις εργασίες ώστε η εν λόγω αναγνώριση να καταστεί λειτουργική. Επιπλέον, το ινδονησιακό σύστημα είναι ένα «σύστημα με βάση τον φορέα εκμετάλλευσης» που αφήνει σημαντικά περιθώρια για την αναγνώριση των διαφόρων υφιστάμενων

συστημάτων που χρησιμοποιούνται από τους φορείς εκμετάλλευσης. Εναπόκειται στις χώρες εταίρους, και όχι στην Επιτροπή, να αποφασίζουν εάν θα συμπεριλάβουν τα ιδιωτικά συστήματα στη συμφωνία. Η Γκάνα είναι η μόνη χώρα που σύναψε ΕΣΕΣ και δεν προέβη σε αυτή την επιλογή, για διάφορους λόγους.

Θα ήταν επίσης δίκαιο να αναγνωριστούν οι περιορισμοί των ιδιωτικών συστημάτων πιστοποίησης που καλύπτουν μεμονωμένους φορείς εκμετάλλευσης και μικρά τμήματα της επικράτειας, σε αντίθεση με τα συστήματα πιστοποίησης FLEGT που καλύπτουν το σύνολο της εθνικής επικράτειας.

28

Το σχέδιο δράσης FLEGT προσδιορίζει τέσσερις βασικές περιοχές και χώρες που είναι αναγνωρισμένο ότι εκτίθενται περισσότερο στην παράνομη υλοτομία και την αποψίλωση: Κεντρική Αφρική, Ρωσία, τροπικές περιοχές της Νότιας Αμερικής και Νοτιοανατολική Ασία. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ιεράρχησαν εξαρχής τις χώρες των περιοχών αυτών με βάση τα εξής κριτήρια: μεγάλη δασική βιομηχανία, σημαντικές εξαγωγές ξυλείας και εμπορικοί δεσμοί με την ΕΕ, σημαντικά προβλήματα στον τομέα της παράνομης υλοτομίας αναγνωρισμένα από τις αρχές, έντονο ενδιαφέρον για το σύστημα αδειών FLEGT. Οι διαπραγματεύσεις ΕΣΕΣ ξεκινούσαν μόνο αφού η εκάστοτε χώρα επιβεβαίωνε το ενδιαφέρον της μέσω διεξοδικών εσωτερικών πληροφοριών και διαβουλεύσεων με ενδιαφερόμενους φορείς καθώς και έπειτα από επίσημο αίτημα της εκάστοτε κυβέρνησης προς την Επιτροπή. Επί του παρόντος, 15 χώρες συμμετέχουν σε διαπραγμάτευση ή εφαρμογή ΕΣΕΣ. Διάφορες άλλες χώρες εκδήλωσαν ενδιαφέρον και επωφελήθηκαν από ορισμένες περιορισμένες δραστηριότητες. Η βασική έκθεση FLEGT για την ανεξάρτητη παρακολούθηση της αγοράς καταδεικνύει ότι η διαδικασία ΕΣΕΣ έχει εξασφαλίσει πολύ υψηλό επίπεδο κάλυψης όσον αφορά την προμήθεια τροπικής ξυλείας, τόσο προς την παγκόσμια αγορά όσο και προς την ΕΕ. Οι 15 χώρες ΕΣΕΣ αντιπροσωπεύουν το 80% των εισαγωγών τροπικής ξυλείας στην ΕΕ (2,45 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως) και το 75% των παγκόσμιων εξαγωγών τροπικής ξυλείας. Η Κίνα, που είναι πρωτίστως χώρα επεξεργασίας, καλύπτεται από ειδικό μηχανισμό διμερούς συνεργασίας με την ΕΕ σχετικά με το FLEG.

29

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ανάγκη κατανομής των πόρων στους τομείς στους οποίους είναι πιθανόν να αποφέρουν τα βέλτιστα αποτελέσματα και θα

συνεχίσει τις προσπάθειές της για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

Οι ανθρωπίνι πόροι κατανεμήθηκαν σε βασικά μέτρα του FLEGT, και συγκεκριμένα στις ΕΣΕΣ, στη στήριξη της αναπτυξιακής συνεργασίας και στον EUTR. Το μεγαλύτερο μέρος των ανθρωπίνων πόρων κατανεμήθηκε στις χώρες ΕΣΕΣ καθώς και στην Κίνα. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι ΕΣΕΣ ίσως να απορρόφησαν υπερβολικά μεγάλο μέρος των ανθρωπίνων πόρων που προορίζονταν για το FLEGT —ενδεχομένως σε βάρος άλλων μέτρων FLEGT.

Όσον αφορά τους οικονομικούς πόρους, η έλλειψη ενός κεντρικού ταμείου FLEGT —και ως εκ τούτου η ανάγκη αναζήτησης χρηματοδοτικών ευκαιριών στα αποστάμενα γεωγραφικά και θεματικά μέσα— αποτρέπουν τη χρήση ενός και μόνο συνόλου κριτηρίων για την κατανομή των πόρων. Η κατανομή των γεωγραφικών πόρων προκύπτει από τον διάλογο της Επιτροπής με τις χώρες εταίρους. Τέλος, η στόχευση της στήριξης της ΕΕ δεν πρέπει να αξιολογείται χωριστά από τη στήριξη των κρατών μελών.

Το μεγαλύτερο μέρος της στήριξης της ΕΕ που σχετίζεται με το FLEGT έχει διατεθεί σε χώρες με 1) υψηλά ποσοστά παράνομης υλοτομίας, 2) ισχυρή δέσμευση για την καταπολέμηση του προβλήματος, με υψηλή προτεραιότητα στις χώρες που συμμετέχουν στις διαδικασίες ΕΣΕΣ, 3) σημαντικές ανάγκες σε επίπεδο ανάπτυξης και ικανοτήτων, 4) υψηλή δασική κάλυψη και/ή υψηλά ποσοστά αποψίλωσης καθώς και/ή 5) δασικό τομέα που συνεισφέρει σημαντικά στο ΑΕγχΠ και στις εξαγωγές.

Συνολικά, το μεγαλύτερο ποσοστό της ενωσιακής στήριξης επικεντρώθηκε στις χώρες ΕΣΕΣ και σε ορισμένες στρατηγικές χώρες που εξέφρασαν ενδιαφέρον για το FLEGT, όπως η Κολομβία, οι Φιλιππίνες και το Περού. Αυτό ισχύει επίσης για τα παγκόσμια έργα / μέσα συμμετοχής πολλαπλών χωρών. Εκτός από τις χώρες ΕΣΕΣ, σημαντικό ποσοστό των οικονομικών πόρων έχουν λάβει και οι χώρες που διαδραματίζουν στρατηγικό ρόλο στην καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας, όπως η Βραζιλία, η Κίνα και οι χώρες της Ανατολικής Γειτονίας, παράλληλα με τη διεξαγωγή πολιτικού διαλόγου με τις χώρες αυτές. Τα μεγάλα ποσά που κατανεμήθηκαν στο Μαρόκο και την Ονδούρα προκύπτουν από την απόφαση των χωρών αυτών να επιλέξουν τα δάση ως τομέα εστίασης.

Μεταξύ των παραπάνω χωρών, οι χώρες μεσαίου εισοδήματος, που «διαβαθμίζονται» σταδιακά εκτός

της αναπτυξιακής συνεργασίας, λαμβάνουν σχετικά μικρότερα ποσά (π.χ. Γκαμπόν, Ταϊλάνδη, Βιετνάμ).

Όπου ήταν δυνατόν, η Επιτροπή κινητοποίησε επιτυχώς ορισμένα άλλα μέσα, όπως ο μηχανισμός γειτονίας, για την παροχή στήριξης σε άλλες χώρες που διαδραματίζουν στρατηγικό ρόλο στην καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας.

30

Η Επιτροπή έχει διαθέσει πόρους σε σχετικά μεγάλο αριθμό χωρών. Αυτό οφείλεται εν μέρει στον μεγάλο αριθμό χωρών στις οποίες επικρατεί το φαινόμενο της παράνομης υλοτομίας και οι οποίες εξέφρασαν ενδιαφέρον για το FLEGT / τις ΕΣΕΣ, καταδεικνύοντας συνεπώς ένα γενικό ενδιαφέρον για την πρωτοβουλία FLEGT. Η Επιτροπή διερευνά τρόπους αντιμετώπισης του εν λόγω προβλήματος στο μέλλον και επίτευξης της σωστής ισορροπίας μεταξύ των —ενίοτε αντικρουόμενων— στόχων της επίτευξης ευρείας κάλυψης, της ανταπόκρισης στα συμφέροντα της χώρας και της αποτελεσματικής διαχείρισης των περιορισμένων πόρων.

Πλαίσιο 3

Η Λιβερία διαθέτει το μεγαλύτερο μέρος των εναπομεινάντων πρωτογενών δασών στη Δυτική Αφρική που απειλούνται σε μεγάλο βαθμό από την παράνομη υλοτομία. Η παράνομη υλοτομία όξυνε τον εμφύλιο πόλεμο, και είναι ο λόγος για τον οποίο η μεταρρύθμιση της διακυβέρνησης των δασών αποτελεί προτεραιότητα για την κυβέρνηση της Λιβερίας. Η κυβέρνηση της Λιβερίας έχει δείξει ισχυρή δέσμευση να αντιμετωπίσει τα ζητήματα αυτά, παρά τους εξαιρετικά περιορισμένους πόρους που διαθέτει. Η Λιβερία είναι μία από τις 6 χώρες που εφαρμόζει ΕΣΕΣ και αποφάσισε να δώσει προτεραιότητα στο FLEGT στο πλαίσιο του πολυετούς ενδεικτικού προγράμματός (ΠΕΠ) της. Επιπλέον, η Λιβερία αποφάσισε να συμπεριλάβει όλες τις εξαγωγικές αγορές στο οικείο σύστημα αδειών FLEGT. Συνεπώς, η ΕΣΕΣ μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο, παρά τους περιορισμένους όγκους που εξάγονται στην ΕΕ. Η Λιβερία έχει δημιουργήσει ένα λειτουργικό σύστημα ανίχνευσης της ξυλείας (Liberfor) και σημειώνει σταθερή πρόοδο όσον αφορά την ανάπτυξη του συστήματος αδειών της. Τα παραπάνω, καθώς και οι σημαντικοί περιορισμοί που αντιμετωπίζει η χώρα σε επίπεδο ικανοτήτων, δικαιολογούν την κατανομή σημαντικών οικονομικών πόρων από την Επιτροπή για τη στήριξη της διαδικασίας.

Η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (ΚΑΔ) διαθέτει επίσης μεγάλες δασικές εκτάσεις, που απειλούνται σε μεγάλο βαθμό από την παράνομη υλοτομία. Ο δασικός τομέας της ΚΑΔ αποτελεί τη δεύτερη πηγή απασχόλησης καθώς και τον δεύτερο μεγαλύτερο συνεισφέροντα τομέα στο ΑΕγχΠ, και ως εκ τούτου είναι καίριας σημασίας για την ανάπτυξη της χώρας. Ήταν σημαντικό να ενισχυθεί ο τομέας μετά την πολιτική και ανθρωπιστική κρίση που έπληξε τη χώρα στις αρχές του 2013. Η διαδικασία και τα συστήματα ΕΣΕΣ παρέχουν το πλαίσιο για την έναρξη μεταρρυθμίσεων και την παροχή βοήθειας στον τομέα για να αποκτήσει αξιοπιστία ως προς τις εξαγωγές. Εάν σταθεροποιηθεί η χώρα, η ανάπτυξη ενός λειτουργικού συστήματος αδειών θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί σχετικά γρήγορα, δεδομένου ότι η εξαγωγική βιομηχανία συγκεντρώνεται σε λίγους μεγάλους φορείς εκμετάλλευσης, που διαθέτουν όλοι λειτουργικά συστήματα ανίχνευσης ξυλείας. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι σημαντικοί περιορισμοί σε επίπεδο ικανοτήτων και πόρων που αντιμετωπίζει η χώρα δικαιολογούν τη στήριξη ύψους 6,7 εκατομμυρίων ευρώ που χορηγήθηκε στην ΚΑΔ.

Η Ακτή Ελεφαντοστού αποφάσισε να ξεκινήσει διαπραγματεύσεις για τη σύναψη ΕΣΕΣ τον Δεκέμβριο του 2012. Σε μεγάλο βαθμό, ο εμφύλιος πόλεμος που έπληξε τη χώρα κατά τα προηγούμενα έτη απέτρεψε τη χορήγηση στήριξης μέσω του FLEGT, με την αξιοσημείωτη εξαίρεση της τεχνικής και οικονομικής βοήθειας που χορηγήθηκε από το πρόγραμμα FAO-FLEGT και το μέσο EE-FLEGT για την προπαρασκευή των διαπραγματεύσεων. Οι διαπραγματεύσεις βρίσκονται σε εξέλιξη και λαμβάνουν επαρκή στήριξη σε επίπεδο οικονομικών και ανθρωπίνων πόρων μέσω του προγράμματος FAO-FLEGT, του μέσου EE-FLEGT, της τεχνικής βοήθειας από τη γερμανική Υπηρεσία Διεθνούς Συνεργασίας (GIZ) προς το Υπουργείο Δασών, του Διαμεσολαβητή FLEGT που χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Διεθνούς Ανάπτυξης του Ηνωμένου Βασιλείου (DFID), και της ευρύτερης στήριξης του δασικού τομέα από τον γαλλικό οργανισμό AFD.

32

Η ΕΣΕΣ είναι εμπορική συμφωνία, όχι συμφωνία χρηματοδότησης. Καθώς η αναπτυξιακή βοήθεια διέπεται από διαφορετικά νομικά μέσα, η Επιτροπή απέφυγε σκοπίμως να προσδιορίσει τα σχετικά χρηματικά ποσά και τις χρηματοδοτικές δεσμεύσεις στην ΕΣΕΣ, η οποία αναφέρεται σαφώς στα υφιστάμενα μέσα ενίσχυσης —και στις τυποποιημένες διαδικασίες προγραμματισμού που τα διέπουν— για να διασφαλίσει τη δέσμευση ως προς την αναπτυξιακή βοήθεια.

33

Οι ΕΣΕΣ και τα έργα στήριξης πράγματι στηρίζουν την επιβολή της δασικής νομοθεσίας αποσαφηνίζοντας και προωθώντας τη συνοχή της δασικής νομοθεσίας, αυξάνοντας τις γνώσεις των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την εφαρμοστέα νομοθεσία (με αποτέλεσμα την αποφυγή παραβιάσεων), ενισχύοντας τα συστήματα και τις ικανότητες για την εξασφάλιση της ανίχνευσης της ξυλείας και του ελέγχου των φορέων εκμετάλλευσης κατά μήκος των αλυσίδων εφοδιασμού (με αποτέλεσμα τον εντοπισμό των παραβιάσεων της νομοθεσίας), προωθώντας τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και παρέχοντας έναν πολιτικό χώρο όπου μπορούν να συζητούνται θέματα διακυβέρνησης και επιβολής της νομοθεσίας, μειώνοντας τον κίνδυνο διαφθοράς, καθιερώνοντας σύστημα ανεξάρτητου ελέγχου, καθιστώντας δυνατό τον εξωτερικό έλεγχο της επιβολής της νομοθεσίας, προωθώντας τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών και την ανεξάρτητη παρακολούθηση των δασών για τον εντοπισμό παραβιάσεων και τη βελτίωση της διαφάνειας εντός του τομέα, κ.ά.

Σε πολλές χώρες εταίρους, το Υπουργείο Δασών ή άλλο ισοδύναμο όργανο έχει εντολή να διασφαλίζει την επιβολή της δασικής νομοθεσίας. Πολλά έργα στήριξης FLEGT έχουν ως στόχο την ενίσχυση και τον εξοπλισμό των εν λόγω οργάνων. Σε αρκετές χώρες, όπως στην Ινδονησία και το Καμερούν, παρέχεται εδώ και καιρό χρηματοδοτική στήριξη στον δασικό τομέα από τα κράτη μέλη.

Η παροχή ευρύτερης στήριξης στις αρχές επιβολής του νόμου, όπως η αστυνομία, μάλλον υπερβαίνει όσα μπορούν να επιτευχθούν μέσω του FLEGT. Σε αρκετές χώρες, καλύπτεται από την ευρύτερη στήριξη της διακυβέρνησης που παρέχεται στο πλαίσιο του ΠΕΠ ή από τη στήριξη των κρατών μελών.

Μολονότι αναμένεται ότι η στήριξη FLEGT θα συμβάλει στην καλύτερη επιβολή της νομοθεσίας, δεν είναι λογικό να αναμένεται ότι η στήριξη αυτή θα καλύψει όλες τις ανάγκες του τομέα και ότι θα έχει αντίκτυπο στον Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς μετά από λίγα μόνο χρόνια εφαρμογής.

34

Η Επιτροπή έχει καταβάλει μεγάλες προσπάθειες για να ενσωματώσει τη στήριξη μέσω του FLEGT στα εθνικά προγράμματα, όπου ήταν δυνατόν. Ωστόσο, το εγχείρημα αυτό ενέχει εγγενείς προκλήσεις:

- Τα περισσότερα εθνικά προγράμματα 2007-2013 είχαν συμφωνηθεί πριν από την έναρξη των διαπραγματεύσεων ΕΣΕΣ και, πολύ περισσότερο, πριν από τη σύναψη ΕΣΕΣ. Παρ' όλα αυτά, τα εθνικά προγράμματα 2007-2013 των περισσότερων χωρών που εφαρμόζουν ΕΣΕΣ περιλαμβάνουν στήριξη μέσω του FLEGT: αυτό ισχύει αναμφίβολα για την Ινδονησία, το Καμερούν, τη Λιβερία και το Κονγκό.
- Ο δασικός τομέας και το FLEGT είχαν να ανταγωνιστούν με άλλους τομείς προτεραιότητας και να αντιμετωπίσουν πιεστικές ανάγκες.
- Δεν είναι εύκολο να αξιολογηθούν οι μελλοντικές ανάγκες κατά τον χρόνο έναρξης των διαπραγματεύσεων ΕΣΕΣ. Οι ανάγκες στήριξης στη διάρκεια των διαπραγματεύσεων καλύπτονται εν γένει ικανοποιητικά από τα παγκόσμια μέσα (EFI, FAO).

Σε αρκετές περιπτώσεις, τα κράτη μέλη είχαν προβλέψει τη στήριξη του δασικού τομέα / τη στήριξη μέσω του FLEGT, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο μέσω του DFID (Γκάνα, Ινδονησία, Λιβερία, Γουιάνα) και η Γερμανία μέσω της GIZ (Καμερούν, Λάος, Ακτή Ελεφαντοστού).

Η πλειονότητα των ΠΕΠ για την περίοδο 2014-2020 στις χώρες ΕΣΕΣ δεν περιλαμβάνουν το FLEGT στους τομείς εστίασης.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ωστόσο ότι η στήριξη μέσω του FLEGT θα μπορούσε να προβλέπεται συστηματικότερα στα ΠΕΠ των χωρών ΕΣΕΣ.

36

Η Επιτροπή διαφωνεί ότι όλα τα έργα τα οποία αποσκοπούσαν στην ενίσχυση των ικανοτήτων των δημοσίων αρχών δεν ήταν αποτελεσματικά. Σκοπός της ΕΣΕΣ είναι να αντιμετωπίζει ευρύτερες προκλήσεις. Η εφαρμογή της εξαρτάται από τις δράσεις πολλών παραγόντων πέραν του Υπουργείου Δασών. Επίσης, η πρόοδος όσον αφορά την ΕΣΕΣ δεν έχει νόημα να συνδέεται με ένα μόνο συγκεκριμένο έργο, όταν οι περισσότεροι πόροι που διαθέτουν οι χορηγοί για την ΕΣΕΣ προέρχονται από ένα ταμείο πολλαπλών χορηγών το οποίο έχει αποφέρει σημαντικά αποτελέσματα.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τα προβλήματα του έργου στο Καμερούν αλλά επιθυμεί να επισημάνει ότι οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση της ΕΣΕΣ οφείλονται και σε άλλους παράγοντες.

Στην Ινδονησία, η στόχευση της ενωσιακής συνεργασίας μετατοπίστηκε σταδιακά στην κοινωνία των πολιτών και στον ιδιωτικό τομέα, μολοντί βασικός αποδέκτης ήταν αρχικά το Υπουργείο Δασών. Η διαδικασία αυτή ξεκίνησε πολύ πριν εφαρμοστεί το έργο στήριξης FLEGT από το Υπουργείο Δασών, με βάση τις ανάγκες εφαρμογής της ΕΣΕΣ και τις προσπάθειες εξασφάλισης της συμπληρωματικότητας με τη στήριξη του Ηνωμένου Βασιλείου.

37

Το έργο αποτέλεσε αντικείμενο δύο αποστολών ROM και τριών εξωτερικών αξιολογήσεων, γεγονός που αποδεικνύει την ιδιαίτερη προσοχή που του δόθηκε από την Επιτροπή. Όλες οι ετήσιες εκθέσεις του έργου αποτέλεσαν αντικείμενο επικοινωνίας μεταξύ της Επιτροπής και των δικαιούχων, ενώ υπεγράφησαν και δύο προσθήκες στη συμφωνία —για την τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος και του πεδίου εφαρμογής του έργου—, καταδεικνύοντας τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την αντιμετώπιση των αδυναμιών του έργου. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το έργο υλοποιήθηκε βάσει της αποκεντρωμένης διαδικασίας, που σημαίνει ότι οι δικαιούχοι του έργου διορίστηκαν και επιβλέπονταν από την κυβέρνηση του Καμερούν, γεγονός που θέτει περαιτέρω υπό αμφισβήτηση την υπόθεση ότι ο συντονισμός της Επιτροπής ήταν αναποτελεσματικός.

Η τελική έκθεση αξιολόγησης ορίζει ότι το έργο, παρά τις αδυναμίες του, αποτέλεσε τη βάση για ένα πρόγραμμα ανίχνευσης της ξυλείας ενώ αντλήθηκαν από αυτό σημαντικά διδάγματα.

39

Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε αντικείμενο τυποποιημένων διαδικασιών ROM και ενδιάμεσης αξιολόγησης και υποβλήθηκε σε πολύ στενή παρακολούθηση από την αντιπροσωπεία της ΕΕ μέσω τακτικών επιτόπιων επισκέψεων στις διαφορετικές τοποθεσίες του έργου και πολύ συχνές συναντήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους παράγοντες. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι στην τελική αξιολόγηση του έργου συνάγεται το συμπέρασμα ότι, εν τέλει, το έργο πέτυχε ορισμένα αποτελέσματα.

40

Η Επιτροπή θα ήθελε να διευκρινίσει ότι το έργο στήριξης FLEGT υλοποιήθηκε κατά την περίοδο μεταξύ του 2006 και του 2009 και ότι οι πόροι κατανεμήθηκαν στην κυβέρνηση της Ινδονησίας για τον δασικό τομέα το 2012 (έργο «Στήριξη της ανταπόκρισης της Ινδονησίας στην αλλαγή του κλίματος», που υλοποιήθηκε από το Υπουργείο Δασών). Επίσης, η Ινδονησία συνεχίζει επί του παρόντος να λαμβάνει σημαντική βοήθεια μέσω του EE-FLEGT και του FAO-FLEGT. Θα ήταν επίσης δίκαιο να αναγνωριστεί ότι το Ηνωμένο Βασίλειο συνέχισε να πραγματοποιεί σημαντικές επενδύσεις για το FLEGT καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου.

41

Η στήριξη προς την κυβέρνηση της Ινδονησίας για τον δασικό τομέα παρασχέθηκε μετά το 2004 μέσω διαφόρων έργων (π.χ. έργο για τη διαχείριση των δασικών πυρκαγιών στη Νότια Σουμάτρα, έργο στήριξης FLEGT, έργο «Στήριξη της ανταπόκρισης της Ινδονησίας στην αλλαγή του κλίματος»). Και σε αυτή την περίπτωση, η συνεχής στήριξη που παρείχε το EFi, και σε μικρότερο βαθμό το FAO-FLEGT, πρέπει να ληφθεί υπόψη.

Είναι σημαντικό να υπενθυμιστεί ότι η στήριξη για το FLEGT στην Ινδονησία παρέχεται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι αυτή η κοινή στήριξη έχει κατορθώσει να συμβαδίσει με τις ανάγκες και να στοχεύσει τις διάφορες ομάδες ενδιαφερομένων κατά τρόπο συμπληρωματικό.

Κατά τα τελευταία έτη, παρέχεται ολοένα και μεγαλύτερη στήριξη στον ιδιωτικό τομέα και τις ΜΜΕ μέσω της ανάπτυξης εταιρικών σχέσεων μεταξύ των ΜΚΟ και των ενώσεων της βιομηχανίας ξυλείας που χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα ACTIVE και SWITCH της ΕΕ. Η ΕΕ έχει επίσης χρηματοδοτήσει το σχέδιο δράσης για το εμπόριο ξυλείας, μια παγκόσμια πρωτοβουλία με σημαντικές δράσεις στην Ινδονησία, που στόχευε αποκλειστικά τον ιδιωτικό τομέα όπου περιλαμβάνονταν και ορισμένες μικρές εκμεταλλεύσεις. Η στήριξη των ΜΜΕ χορηγήθηκε μέσω των υποστηριζόμενων από το Ηνωμένο Βασίλειο προγραμμάτων MFP2 και MFP3, ενώ εξετάζονται εθνικές λύσεις για την αντιμετώπιση των σχετικών δυσκολιών, την εφαρμογή του συστήματος SVLK καθώς και τη βελτίωση της ρύθμισης και την εξασφάλιση ουσιαστικής στήριξης σε επίπεδο προϋπολογισμού από την εθνική και τοπική κυβέρνηση.

Περαιτέρω στήριξη προς τις ΜΜΕ προβλέπεται στο πλαίσιο ορισμένων πρωτοβουλιών που βρίσκονται σε εξέλιξη (η νέα φάση του προγράμματος FAO-FLEGT και η συνιστώσα περιφερειακής στήριξης του ΕΕ-FLEGT στην Ασία).

43

Οι παράγοντες που αναφέρει το Συνέδριο και οι οποίοι επηρεάζουν την επίτευξη των στόχων των έργων είναι πολύ γενικοί και καλύπτουν την πλειονότητα των προκλήσεων που επηρεάζουν κατά κανόνα τα έργα αναπτυξιακής συνεργασίας.

Τα έργα FLEGT είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα σε τέτοιες είδους δυσκολίες, λόγω της πολυπλοκότητας που παρουσιάζει η αντιμετώπιση ευαίσθητων θεμάτων σε επίπεδο διαχείρισης φυσικών πόρων, των δύσκολων συνθηκών υπό τις οποίες υλοποιούνται τα έργα αυτά και της τεχνικής και πολιτικής πολυπλοκότητας της διαδικασίας ΕΣΕΣ-FLEGT. Η διαδικασία FLEGT απαιτεί σημαντική κινητοποίηση ανθρώπινων πόρων από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ.

46

Η εφαρμογή ΕΣΕΣ στο Καμερούν αποδείχθηκε περισσότερο δύσκολη από το αναμενόμενο και υπολείπεται των προσδοκιών της ΕΕ.

Οι όροι αναφοράς ενός νέου συστήματος (SIGIF) έχουν διαμορφωθεί και η ανάπτυξη του έργου χρηματοδοτείται πλέον από γερμανικά κεφάλαια ενώ η ΕΕ έχει επίσης δεσμεύσει πόρους για τη στήριξη της υλοποίησης του νέου συστήματος μέσω δραστηριοτήτων όπως η κατάρτιση.

49

Στη Λιβερία, σταμάτησε η κατάχρηση των αδειών ιδιωτικής χρήσης χάρη στις αναφορές των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που συμμετέχουν στη διαδικασία ΕΣΕΣ. Η ΕΣΕΣ προσέφερε ένα φόρουμ για την εξέταση του συγκεκριμένου ζητήματος. Η ΕΕ διαδραμάτισε ενεργό ρόλο στην παρακολούθηση του ζητήματος και παρείχε στήριξη στην κυβέρνηση της Λιβερίας για τους σκοπούς της έρευνας. Έκτοτε οι άδειες υπόκεινται σε αναστολή ενώ καταρτίστηκε νέος κανονισμός ΣΔΔΤ με τη στήριξη της ΕΕ. Η Λιβερία σημειώνει σταθερή πρόοδο όσον αφορά την καθιέρωση του συστήματος επαλήθευσης της νομιμότητας της ξυλείας και ήδη εφαρμόζεται σύστημα ανίχνευσης της ξυλείας σε όλη τη χώρα.

51

Η Επιτροπή επιθυμεί να διευκρινίσει ότι η Μαλαισία είναι ομοσπονδιακή χώρα και οι αρμοδιότητες στον τομέα της διαχείρισης των δασών είναι αποκεντρωμένες σε κρατικό επίπεδο. Ενώ η Χερσόνησος της Μαλαισίας και το Σαμπάχ συμμετείχαν στη διαδικασία ΕΣΕΣ μέσω της ανάπτυξης δικτύων νομιμότητας και συστημάτων επαλήθευσης της νομιμότητας της ξυλείας, η πολιτεία του Σαρουάκ έχει αρνηθεί να συμμετάσχει με οποιονδήποτε τρόπο στην ΕΣΕΣ. Πρόκειται για ένα εσωτερικό πολιτικό ζήτημα της Μαλαισίας.

52

Η εφαρμογή των φιλόδοξων και σύνθετων αυτών συμφωνιών σε ορισμένες χώρες εταίρους —ιδίως στις χώρες που παρουσιάζουν έλλειψη ικανοτήτων και διακυβέρνησης— αποδείχθηκε περισσότερο απαιτητική και δύσκολη από το αναμενόμενο.

53

Είναι χρήσιμο να γίνει διάκριση μεταξύ της υποβολής εκθέσεων για την εφαρμογή του κανονισμού FLEGT και της γενικότερης υποβολής εκθέσεων για το σχέδιο δράσης FLEGT.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι είναι επιθυμητή η συστηματικότερη επιβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο του σχεδίου δράσης FLEGT. Όμως, η Επιτροπή όντως υπέβαλε τακτικές εκθέσεις μέσω διαφόρων μηχανισμών, παράλληλα με τις περιοδικές εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με τις δράσεις τους στην ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για τα δάση (τουλάχιστον αρκετές φορές το χρόνο), στις τακτικές ad hoc συνεδριάσεις του FLEGT, στην επιτροπή FLEGT

και, προσφάτως, στην ομάδα εμπειρογνομόνων FLEGT-EUTR. Το FLEGT συζητήθηκε επίσης στο πλαίσιο της ομάδας «Συνεργασία για την ανάπτυξη» (CODEV), της επιτροπής του άρθρου 133 και της ομάδας εργασίας για τα τελωνεία. Επιπλέον, στη διάρκεια αυτής της περιόδου, διάφοροι επίτροποι υπέβαλαν εκθέσεις στο πλαίσιο των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Γεωργίας. Οι επίτροποι της ΓΔ DEV επίσης υπέβαλαν περιοδικές εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την πρόοδο και τις προκλήσεις, έπειτα από εκτενείς συζητήσεις και εκθέσεις στο πλαίσιο αρκετών συνεδριάσεων.

Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη και διατυπώθηκαν παρατηρήσεις για όλες τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης των ΕΣΕΣ, ενώ οι χώρες ΕΣΕΣ δημοσιεύουν ετήσιες εκθέσεις προόδου.

Όσον αφορά τις υποχρεώσεις του άρθρου 9 του κανονισμού FLEGT σχετικά με την υποβολή εκθέσεων για την εφαρμογή του συστήματος αδειών FLEGT, η Επιτροπή αποφάσισε να μη συντάξει έκθεση έως ότου εκδοθούν οι άδειες FLEGT, δεδομένου ότι η απαίτηση της υποβολής εκθέσεων βάσει του κανονισμού FLEGT αφορά συγκεκριμένα τα αποδεικτικά παραλαβής των αδειών FLEGT και τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο των εν λόγω συστημάτων.

Το 2011 καταρτίστηκε έκθεση προόδου σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης FLEGT, βάσει των συμβολών των κρατών μελών. Η έκθεση αυτή διαβιβάστηκε και συζητήθηκε με τα κράτη μέλη. Η υπό εξέλιξη αξιολόγηση θα δώσει τη δυνατότητα υποβολής εκθέσεων προς το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

54

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της βάσης δεδομένων του έργου, του πλαισίου παρακολούθησης των ΕΣΕΣ και του ευρύτερου πλαισίου παρακολούθησης του σχεδίου δράσης FLEGT.

(Βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 22.)

Η Επιτροπή επιθυμεί επίσης να διευκρινίσει ότι η έκθεση προόδου FLEGT για την περίοδο 2003-2010 δεν είναι έκθεση του EFI αλλά έκθεση προόδου σχετικά με το σχέδιο δράσης FLEGT η οποία ζητήθηκε από την Επιτροπή.

56

Προτού δρομολογήσει τη διαδικασία αξιολόγησης του σχεδίου δράσης FLEGT, η Επιτροπή αξιολογούσε τακτικά την πρόοδο των διαφόρων συνιστωσών και δυσκολιών, ιδίως στην έκθεση προόδου του 2011. Η αξιολόγηση του σχεδίου δράσης FLEGT θα συμβάλει στην αντιμετώπιση νέων ζητημάτων που συνδέονται με τις παγκόσμιες εξελίξεις, όπως αναφέρεται στο σημείο 56, καθώς και στη διαμόρφωση των μελλοντικών προσπαθειών της ΕΕ στον εν λόγω τομέα. Η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες για την προορατική προσαρμογή του σχεδίου δράσης με σκοπό την αντιμετώπιση των νέων εξελίξεων. Ορισμένα από τα μέτρα που εφαρμόζονται ήδη απαριθμούνται κατωτέρω. Ωστόσο, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι θα χρειαστεί να ληφθούν πιο ολοκληρωμένα μέτρα, με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

56 α)

Τα ακόλουθα μέτρα έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση της αυξανόμενης σημασίας της Ασίας στο εμπόριο της ξυλείας:

- μνημόνιο συνεργασίας με την Κίνα για την καθιέρωση μηχανισμού διμερούς συνεργασίας σχετικά με το FLEGT,
- έναρξη των διαπραγματεύσεων ΕΣΕΣ με μεγάλες χώρες επεξεργασίας, όπως το Βιετνάμ και η Ταϊλάνδη,
- επέκταση των προπαρασκευαστικών σταδίων ΕΣΕΣ με τις σχετικές χώρες παραγωγής στην περιοχή (Λάος και πιο πρόσφατα Μιανμάρ).

56 β)

Τα ακόλουθα μέτρα έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου αντικτύπου της παράνομης μετατροπής:

- αυξημένη προσοχή στην παράνομη μετατροπή δασικών εκτάσεων και στον τρόπο αποτελεσματικής αντιμετώπισης του ζητήματος στο πλαίσιο της ΕΣΕΣ,
- σύνταξη σημειώματος για τις αντιπροσωπείες της ΕΕ,
- αυξημένη προσοχή στη διαχείριση των δασικών εκτάσεων στο πλαίσιο των προγραμμάτων της ΓΔ DEVCO.

56 γ)

Τα ακόλουθα μέτρα έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την προώθηση των συνεργειών με το REDD+:

- η Επιτροπή προωθεί τις συνέργειες μεταξύ του FLEGT και του REDD, ιδίως μέσω της διευκόλυνσης EE-REDD και της ομάδας εργασίας FLEGT-REDD+,
- τα θεματολόγια του FLEGT και του REDD+ συνδέονται στενά και αλληλοϋποστηρίζονται σε διάφορες χώρες, όπως στη Γουιάνα και τη Λιβερία.

56 δ)

Τα ακόλουθα μέτρα έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση των μεταβαλλόμενων τάσεων όσον αφορά τις εξαγωγές ξυλείας στην ΕΕ:

- τακτική παρακολούθηση μέσω μελετών σε θέματα εμπορίου ξυλείας καθώς και μέσω του συστήματος ανεξάρτητης παρακολούθησης της αγοράς
- κανονισμός της ΕΕ για την ξυλεία και μηχανισμός διμερούς συνεργασίας με την Κίνα.

56 ε)

Τα ακόλουθα μέτρα έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής:

- μέτρα για την προώθηση των συνεργειών με τα ιδιωτικά συστήματα πιστοποίησης.

(Βλέπε την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 26.)

Συμπεράσματα και συστάσεις**57**

Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με το συμπέρασμα του Συνεδρίου ότι η διαχείριση της στήριξης που χορηγήθηκε βάσει του σχεδίου δράσης FLEGT της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας δεν ήταν επαρκώς ορθή. Η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες ώστε να διαχειριστεί με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τη στήριξη του FLEGT προς τις χώρες παραγωγής, λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις που συνιστούν η αντιμετώπιση της παράνομης υλοτομίας παγκοσμίως, η πολυπλοκότητα της προώθησης της χρηστής διακυβέρνησης και της επιβολής του νόμου στον τομέα των δασών σε διάφορες αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και ο καινοτόμος χαρακτήρας του FLEGT. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειες για την περαιτέρω

βελτίωση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της οικονομίας. Θα αντλήσει διδάγματα από την ειδική έκθεση του Συνεδρίου καθώς και από την υπό εξέλιξη αξιολόγηση του σχεδίου δράσης του FLEGT, στο πλαίσιο της οποίας κατέστη δυνατό να εξεταστεί ευρύ φάσμα προγραμμάτων, έργων και μέτρων.

58

Η Επιτροπή διαφωνεί εν μέρει με την παρατήρηση του Συνεδρίου:

58 β)

Ο καινοτόμος χαρακτήρας του σχεδίου δράσης FLEGT, η πολυμορφία των κανονιστικών μέτρων, των μέτρων πολιτικής και των μέτρων αναπτυξιακής συνεργασίας, καθώς και ο μεγάλος αριθμός παραγόντων και εταιριών είναι δύσκολο να ενταχθούν σε ένα ενιαίο σχέδιο εργασίας με σαφή ορόσημα και προθεσμίες και ειδικό προϋπολογισμό. Ωστόσο, πολλά από τα μέτρα του FLEGT, όπως οι ΕΣΕΣ ή τα έργα, διαθέτουν το δικό τους λεπτομερές σχέδιο υλοποίησης.

58 γ)

Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με την άποψη του Συνεδρίου περί καθυστερημένης έγκρισης του κανονισμού EUTR. Στο σχέδιο δράσης δεν γινόταν αναφορά στον EUTR αλλά μόνο στη διερεύνηση της «δυνατότητα[ς] εφαρμογής νομοθετικών μέτρων για τον έλεγχο των εισαγωγών στην ΕΕ της παράνομα υλοτομημένης ξυλείας». Ο κανονισμός προτάθηκε μόνον έπειτα από εκτενείς εργασίες, στο πλαίσιο των οποίων εξετάστηκαν οι τρόποι αντιμετώπισης της παράνομης υλοτομίας με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία. Η νομοθεσία εκδόθηκε και τέθηκε σε ισχύ στις 20 Οκτωβρίου 2010, και κατέστη εφαρμοστέα τον Μάρτιο του 2013. Με τη θέση σε ισχύ του EUTR, η Επιτροπή ανέλαβε δράση για να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας.

58 δ)

Όπως προβλέπεται στο σχέδιο δράσης FLEGT, η Επιτροπή διερεύνησε τρόπους για τη δημιουργία συνεργειών με τα υφιστάμενα δημόσια ή ιδιωτικά συστήματα πιστοποίησης και εντείνει τις προσπάθειές της στον τομέα αυτό.

58 ε)

Η βοήθεια χορηγήθηκε σύμφωνα με σαφή κριτήρια, μολονότι η χρήση μίας και μοναδικής δέσμης

κριτηρίων για όλες τις παρεμβάσεις ήταν ανέφικτη δεδομένων των διαφορετικών νομικών βάσεων των χρηματοδοτικών μέσων. Η Επιτροπή έδωσε σαφή προτεραιότητα στις χώρες ΕΣΕΣ όσον αφορά τη στήριξη της προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας.

Σύσταση 1

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη σύσταση.

Όσον αφορά τον προϋπολογισμό, αυτό θα καταστεί επιπλέον μόνο για τα θεματικά προγράμματα.

Σύσταση 2

Η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί αυτή τη σύσταση όπως είναι διατυπωμένη.

Η Επιτροπή, ενώ συμφωνεί πλήρως με την ανάγκη αυστηρής εφαρμογής του EUTR από όλα τα κράτη μέλη, επιθυμεί να τονίσει ότι, όπως αναφέρεται στην απάντησή της στο σημείο 25, έχει ήδη λάβει κατάλληλα μέτρα για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του κανονισμού και θα συνεχίσει να το πράττει σύμφωνα με τη στρατηγική της για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης. Ως αποτέλεσμα των μέτρων που ελήφθησαν, ορισμένα κράτη μέλη επέσπευσαν τη διαδικασία εφαρμογής και δήλωσαν ότι βρίσκονται σε πλήρη συμμόρφωση. Η πλειονότητα των κρατών μελών (24 από τα 28 κράτη μέλη) θέσπισαν μέτρα για την εφαρμογή του EUTR και πραγματοποιούν ελέγχους σε φορείς εκμετάλλευσης, όπως ορίζει ο κανονισμός. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά τριών εκ των μη συμμορφούμενων κρατών μελών και διερευνά το τέταρτο.

Η Επιτροπή υπενθυμίζει επιπλέον ότι η εφαρμογή του EUTR αποτελεί πρωτίστως ευθύνη των κρατών μελών και ότι καταληκτική ημερομηνία για τις εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με τα δύο πρώτα έτη της εφαρμογής του EUTR ήταν η 30ή Απριλίου 2015. Σύμφωνα με το άρθρο 20 του EUTR, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, σχετικά με την επανεξέταση της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας του κανονισμού, έως τις 3 Δεκεμβρίου 2015.

Σύσταση 3

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Όπως διευκρινίζεται στην απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 26, στο παρελθόν καταβλήθηκαν πολλές προσπάθειες για την προώθηση των εν λόγω συνεργειών.

Σύσταση 4

Η Επιτροπή αποδέχεται την εν λόγω σύσταση.

Η κατανομή πόρων σε συγκεκριμένες χώρες θα εξαρτηθεί επίσης από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.

Το 2014, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση χρηματοδότησης για μια νέα πρωτοβουλία σε συνεργασία με τη FAO, μέσω της οποίας θα προσφερθούν δέσμες μέτρων στήριξης ανά χώρα για την ενίσχυση της διακυβέρνησης των δασών σε επιλεγμένες χώρες στρατηγικής σημασίας για την καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας, οι οποίες δεν επιλέγουν ΕΣΕΣ.

59 β)

Οι έξι συναφθείσες ΕΣΕΣ τέθηκαν σε ισχύ στο τέλος του 2009, του 2011, του 2012, του 2013 και του 2014, αντίστοιχα. Λαμβανομένων υπόψη των φιλόδοξων μεταρρυθμίσεων που συνεπάγονται οι εν λόγω συμφωνίες, της πολυπλοκότητας των δεσμεύσεων και των προκλήσεων όσον αφορά τη διακυβέρνηση στις χώρες εταίρους, είναι λογικό η πλήρης εφαρμογή τους να απαιτεί χρόνο και διαρκή δέσμευση. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι προκλήσεις της εφαρμογής των ΕΣΕΣ υποτιμήθηκαν.

59 γ)

Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 53.

Η Επιτροπή υπέβαλε τακτικά εκθέσεις στα κράτη μέλη και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την πρόοδο του σχεδίου δράσης FLEGT. Καταρτίστηκαν ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή των ΕΣΕΣ. Μια πρώτη έκθεση προόδου καταρτίστηκε το 2010. Η αξιολόγηση δρομολογήθηκε στην αρχή του 2014, με βάση τις διαβουλεύσεις που ξεκίνησαν το 2013.

Σύσταση 5

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Σύσταση 6

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Η εν εξελίξει αξιολόγηση του σχεδίου δράσης FLEGT αποδεικνύει ότι η Επιτροπή είχε επίγνωση της ανάγκης αξιολόγησης της υφιστάμενης προσέγγισης και είχε προγραμματίσει την αξιολόγηση ήδη από το 2013. Βάσει των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, η Επιτροπή θα καταρτίσει έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Η παράνομη υλοτομία και το εμπόριο παράνομα υλοτομημένης ξυλείας πλήττουν την πλειονότητα των χωρών με μεγάλη δασική κάλυψη. Προκαλούν περιβαλλοντική ζημία και απώλεια βιοποικιλότητας, ενώ έχουν αρνητικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο. Το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT) αποσκοπεί στη μείωση της παράνομης υλοτομίας παγκοσμίως μέσω, αφενός, της στήριξης της διακυβέρνησης των δασών στις χώρες παραγωγής ξυλείας και, αφετέρου, της μείωσης των εισαγωγών παράνομα υλοτομημένης ξυλείας στην ΕΕ. Στην παρούσα έκθεση το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν διαχειρίστηκε ορθώς τη στήριξη που παρείχε σε χώρες παραγωγής ξυλείας στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT. Μολονότι η Επιτροπή προσέγγισε το σχέδιο δράσης FLEGT με καινοτόμο τρόπο, δεν διαμόρφωσε ένα κατάλληλο σχέδιο εργασίας με σαφείς στόχους, ορόσημα και ειδικό προϋπολογισμό. Επίσης, δεν έθεσε σαφείς προτεραιότητες όσον αφορά την εκ μέρους της παροχή βοήθειας και οι διαδικασίες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων δεν ήταν ικανοποιητικές. Τα κύρια έργα που εξετάστηκαν δεν ήταν ευδοκίμησαν, ενώ τα προβλεπόμενα σχέδια αδειοδότησης FLEGT δεν έχουν ακόμη τεθεί σε πλήρη λειτουργία σε καμία από τις χώρες-εταίρους.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων